

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

ATSKIRO NUMERIO KAINA 1 PEZAS
PRENUMERATA: Argentinoje ir Pietų Amerikoje
20 pezu metams; 12 pezu pusmečiui.
UŽSIENIŲ kitur 30 argentiniskių pezu arba 3 am. dol.
ADRESO pakeitimas veltui. RAŠTUS ir prenumera-
tas siūsti:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ASMENISKAI KREIPTIS:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires

SEMANARIO LITUANO, FUNDADO EN 1927.
DIRECCIÓN, REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires
DIRECCIÓN POSTAL: Casilla de Correo 303, Bs. Aires

“LA VOZ DE LOS LITUANOS EN LA ARGENTINA”

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 316340

Nr. 902 * BS. AIRES, KETVIRTADIENIS, BIRZELIS — JUNIO 8 D., 1950 M.- Año del Libertador General San Martín 1950 * METAI (AÑO) XXII

NUEVE AÑOS DE GENOCIDIO

El 14 de Junio de 1950 se cumplen nueve años desde el comienzo del exterminio en masa de la Nación Litwana por los invasores soviéticos y nazis. Llevando a cabo sus ambiciones de dominación mundial, los bolcheviques se lanzaron a la conquista de países europeos en el año 1940, en cooperación y complicidad con el Reich hitlerista. Sus primeras víctimas fueron Finlandia, Lituania, Letonia y Estonia.

El pueblo lituano, orgulloso de su glorioso pasado, no estaba dispuesto a aceptar el yugo impuesto por un invasor de un nivel cultural muy inferior, portador de régimen totalitario y métodos de vida y gobierno completamente ajenos al espíritu europeo. Incapaces de asimilar a la nación lituana mediante supresión de libertades, opresión económica y terror político, los bolcheviques resolvieron recurrir al aniquilamiento de diversos sectores de la población, tratándola de desintegrar su resistencia mediante eliminación directa del elemento que les parecía de conciencia nacional más firme o de mayor gravitación en la vida orgánica de la nación. Se trazaron cuidadosos planes y el 14 de Junio de 1941 se efectuó la primera operación de liquidación. Aproximadamente 24.260 personas fueron detenidas, reclusas en vagones de carga y despachadas al interior de Rusia con destino desconocido, bajo fuerte escolta policial. Familias enteras fueron separadas en forma más brutal y despiadada, con miras a quebrantar así moral de los condenados. Luego siguieron otras deportaciones y poco a poco se iba conociendo el destino de los exilados. — Eran los campamentos de trabajos forzados en Siberia o en zonas árticas de Rusia, bajo un régimen que aseguraba la muerte de los deportados por acción de hambre, frío, extenuación y epidemias en plazos sumamente breves.

La guerra ruso-nazi puso término a la ocupación bolchevique, pero los hitleristas no les quedaban muy a la zaga en cuanto a trato inhumano, campamentos de trabajos forzados, saqueo y brutalidad en todos los órdenes de vida. El derrumbe de la maquinaria bélica hitlerista significó el retorno de los horrores del régimen bolchevique. La cortina de hierro cayó sobre Lituania en forma casi hermética y el exterminio de la nación prosiguió desde aquél entonces con ritmo acelerado.

He aquí algunas cifras sobre pérdidas en vidas humanas sufridas por la nación lituana desde el comienzo de la ocupación bolchevique en el año 1940, hasta el año 1949:

1. a. ocupación bolch.	102,000 p.
Ocupación nazi.	500,000 "
2. a. ocupación bolch.	405,000 "

Comparando las pérdidas sufridas por otras naciones europeas durante el mismo período, tenemos el siguiente cuadro:

Lituania - 33,90% de la población
Polonia - 20% " " "
Yugoslavia 10,05% " " "
Grecia - 6,80% " " "
Rusia - 3,70% " " "

Cabe señalar que Lituania no fue nación beligerante.

Ante los hechos arriba consignados, los lituanos de todo el mundo esperan que la Convención de Genocidio sea ratificada por todas las naciones del mundo civilizado y que los crímenes cometidos contra Lituania queden oportunamente castigados. Es indispensable comprender la realidad de la situación y proceder inmediatamente, puesto que el orden de vida y hasta la humanidad misma está hoy en serio peligro.

Prisiminkime Sibire Kankinamus Brolius!

Lietuvos sostinės, Vilniaus, vaizdas. Istorinė Lietuvos valstybės širdis, mokslo ir kultūros centras. Dabar Vilnius randasi Sovietų Rusijos okupacijoje. Vilniuje, kaip lygiai visoj okupuotoj Lietuvoj, vyknamas žiaurus genocidas, mūsų tautos žmonių naikinimas.

Apverktina Sukaktis

TRAGISKASIS BIRZELIS

(Specialiai „A. L. Balsui“)

Gražus birželio mėnuo Lietuvoje. Medžiai ir laukai žaliuoja, žydi. Ūkininkai džiaugiasi besistiebiančiais javais, sodais ir daržais. Tačiau mūsų Tautai birželio mėnuo buvo tragiskiausias, sutaps su pačiais skaudžiausiais Tautos ir Valstybės įvykiais, išgyvenimais, kuriams laikui pasmaugsiems krašto ir jo žmonių laisvę.

1. Pirmoji sovietų okupacija.

1940 m. birželio mėn. pradžioje sovietų vyriausybė iškviečia mūsų užsienių reikalams ministrą J. Urbšį neva pasitaisyti išgalvotiems įvykiams ar papildomom derybom. Nuvyksta delegacija. Kelios nuobodžios delsimo ir laukimo dienos. Rodomi teatral. muziejai ir p. Delegacija nujaucia kažką negera, nes toks delsimas diplomatiškoje nieko gero nežada. Sovietai dar nepasiruošę netikėtumui. Ir štai staiga birželio 14 d. vėly vakarą, tikriau naktį, kaip įprasta sovietams, iškviečiamas J. Urbšys ir išteikiamas jam griežtas ultimatas, saugumo sumetimais, 1940 m. birželio 15 d. okupuoti Lietuvą. Į ultimatumą turi būti atsakyta iki 5 val. ryto birželio 15 d., nes sovietų raudonoji armija pasienyje paruošta žygiui į Lietuvą.

Mūsų koalicinė vyriausybė susirinkusi posėdžio pas Prezidentą dauguma balsų nutaria nespriešinti ir nusilenkti šiam gėdingam, žūliam ultimatumui. Svyruojančių nuomonė nulemia nepripulamas kariuomenės vad. gen. V. Vitkausko vergiškas palankumas sovietams, kuris šiam momentui iš anksto padarė mūsų kariuomenę nekovingą, — trumpai tariant krašto išdavystė. Nežinint ir daugumos nutarimą mūsų Prezidentas nesutinka be kovos nusileisti ultimatumui. Jį paremia tik du ministrai. Protesto ženkliai birželio 15 d. prezidentūroje nuleidžiama valstybės vėliava ir Prezidentas lydimas jam ištikimo krašto apsaugos ministerio gen. K. Musteikio apleidžia Kauną išvykdamas į Vokietijos pasienį, vėliau per Vokietiją, Šveicariją į USA, kur įsako ir pulkams trauktis. Prezidento įsakymą vykdo 9 pėst. pulkas, kurio buveinė buvo Marijampolė, pasiekęs Vilkaviškį, suklaidintas kelių atsi-

jusiu, prisitaikiusiu naujom apstovom ar baimės apimtu, generolu, grįžo atgal į Marijampolę. Nenuostabu, kad „tėvas Stalinas“ įsakė pasikirti Vilkaviškio antstolį ir pasukti į gniaujančius okupantus ir vėliau drauge su kitais paršdavusiais generalais, nepamiršo apkarstyti juos „Haudies demokratijos“ skardutėmis, tik be briliantų. Mūsų aktyviusis, tautiškai susipratęs, jaunimas — tikiu — tragišku Tautai momentu ryžosi šaukti Tautą priešintis okupantams, tačiau majoro B. buvo nustumti nuo radiofono. Ministeris J. Urbšys nuolatius teiravosi telefonu iš Maskvos ar okupuojamoje Lietuvoje yra ramu, ar nėra priešinosi bei išsišokimui prieš okupantus, prašė laikytis ramiai! Sovietams okupuojant Lietuvą buv. ministeris J. Urbšys su kai kuriais delegacijos nariais kuriam laikui buvo sulaukyti Maskvoje kaip įkaitai.

Taip 1940 m. birželio mėn. 15 d. buvo Lietuva okupuota sovietų raudonųjų buriokų ir aziatų, mongolų, kirgizų, baskirų ir kt. Traskėjo plentais, gatvėmis jų išglevė tankiai, surankiotais senais fajetonais, pakinkytais „trojkom“ ir apsikarščiusiais purviniais raudonarmiečiais brovėsi jie į Lietuvos miestus, miestelius, gražindami praeitų šimtmečių vergiją ir rusifikaciją. Tik padūgnės ir vienos mažumos atstovai juos sutiko laukiniais šukavimais ir gėlėmis. Vaizdas buvo slykštus, koks, siaubingas ir neapsakomai, lietuviui skaudus. Susipratę lietuviui siaubo apimti iš sielvarto blaskėsi, nesurasdami išeities. Kas spėjo, galėjo, turėjo susisiekimo priemonių, jau tada spruko į Vokietiją. Tai buvo baisi ir siaubinga birželio diena, kuri tauriam lietuviui amžinai liks atmintyje ir tą dieną prisimenant, kad ir klaikiame sapne, dar ir dabar tiek jauną, tiek seną sukredžia drūgys.

Tačiau iš mūsų, omunizmo apkrestų, lietuvių atsiradę buvo tokių, kurie viešai skelbė ir sakė: „nenušiminkite, Smetonos jau nėra, viskas bus gerai, turėsime „demokratine“ valdžią, bolševikai jau ne tie, per 20 metų gerokai pasikeitė ir t. t.“ Tiesa, jie greit pasidarė naujos NKVD įgudusių agentų Pozdniaikovo ir Dekanozovo pasirinktais vyriausybės ministrais, aukštais pareigūnais ir po pusmečio repatriavo arba spruko per žaliąją sieną į Vokietiją. Prasidėjo suėmimai, suėmymai. Kalėjimai, fortai ir šiaip NKVD tam reikalui rekvizuoti namai

buvo sausakimšai prigrusti nekaltų lietuvių aukų, žiauriai tardomi, kankinami ir tyliai nužudomi. Buriokų kalba tapo valstybine ir su tam tikru akcentu užviešpato įstaigų viršūnėse ir brovėsi į visuomenę. Grašinimų pilni užkampiai: „visi žydųjėdov skoro sošiom v Sibir“ (visus žydų edikus greit išsūsimė ir Sibira), t. y. visus „žydųjėdov“ (žydųjėdov) išsūsimė ir Sibira, driso kalbėti lietuviškai ir iš Lietuvos piliiečių reikalavo mokėti ir viešose įstaigose kalbėti lietuviškai — buvo raudonųjų „išlaisvintos Lietuvos“ vadų sukis.

Ministeris pirmininkas A. Merkys, perdavęs valdžią Pozdniaikovo su Dekanozovu pasirinktam žurnalistui Justiniui Peleckiui — Goldmannui ir ki-

tiems „tautos ir liaudies didvyriams“ manė turis teisę išvykti į užsienius (švediją) poilsio, tačiau dėka vieno aukšto mūsų pareigūno (ministerio), neusiorientavimui, nesuivokimui arba norui gelbėti savo kailį (labai daug jam padėjo padiaiziantis okupantams ir kitus klampinti!), buvo sulaukytas Rygos aerodrome lipant į lėktuvą „okupuoti“ ir švediją ir gražintas atgal į okupuotą Lietuvą. Ta proga „garbingoji pavergtos Lietuvos“ vyriausybė nuolankiai paprašė SSSR vyriausybės priimti savo globon tremimus iš Lietuvos buv. min. pirm. A. Merkį ir buv. už. reik. min. J. Urbšį su šeimomis. SSSR vyriausybė mielai sutikus padėti „pavergtai Lietuvai“ A. Merkys ir J. Urbšys su šeimomis tapo pirmais oficialiai ištreimtais ir

Netekome Dr. K. Griniaus!

A. A. DAKTARAS KAZYS GRINIUS, (17. XII. 1899 — 5. VI. 1950)

medicinos gydytojas, mokslininkas, rašytojas, rektorius, varpininkas — demokratas, kuris nuopėlais mūsų tautai prilygsta Kudirkai ir Basanavičiui, Lietuvos Liaudies 1926 metais išrinktas Respublikos prezidentu, sąmokslininkų nuverstas, nenuostoj dirbes iki paskutinės savo gyvenimo v. landos. Amžinai užmerkę akis Chicagoje 5. VI. 1950, sulaukęs 83 m. amžiaus. Plačiau — sekančiuose „A. L. Balsu“ numeriuose

PASVYTRAVO PLIAUTUVU IR KČJU, VIETON SVASTIKOS

Hitlerio sudurnyti vokiečiai savo laiku maršavo Munchenan, reikalaudami taikos. Tada jie nešė svastikos ženklus.

Gi pereitą savaitę tie patys vokiečiai maršavo Berlynan, vėl reikalaudami taikos. Bet šį kartą jie nešė pliautuvo ir kūjo ženklus ir ėjo pagal dar gyvo likusio diktatorių traicės nario komandą. Kaip nacių, taip bolševikų emblema ne taikos, bet užgrobinų tesikia. Pirmiau vokiečiai norėjo erdvės, dabar jos pritrūko fusai. Kur tie dvynai įžengia, ten patvinstas skurdo balas.

Berlyne susisandė rusų zonos policija su 4 uniformuotais lenkais, kurių 1 žuvo.

Kadangi Berlynas apsuptas sovietine sritimi, tai rusai saugojo maršuojuos, kad jie nepaspruktų pas vakariečius. Vakariečiai taipgi saugojo, vienok didokas skaičius vyrų ir moterų išmaršavo iš rojus. Muncsene suimta 236 jaunuoliai, grįžus jiems iš pusmilijoninio maršavimo, bet nepalikus sovietų pusėje. Kaltė — nelegalus sienos perėjimas.

NUBAUSTI KARIAI ŠAUKIA „LAI GYVUOJA TITO“!

Belgrade 6. 6. 50 pasibaigė rusų snipų byla. Jugoslavijos pulkininkas Vlada Dapčević ir gen. Branko Petričević pasmerkti kalėti po 20 metų. Bylos metu valstybės gynėjas smarkiai atakavo Stalną. Nuteistieji atsisakė prašyt pasigailėjimo, o Petričević dar sušuko: „Lai gyvuoja Tito; lai gyvuoja Jugoslavijos komunistų partija“!

— ARGENTINOS vyriausybė skelbia palengvinimą šios šalies piliiečių bei gauti, pristatius tam tikslui reikalingus dokumentus.

TRYGVE LIE PATAIKAUJA GROBIKAMS

Jungtinė Tautų Organizacijos generalinis sekretorius, Trygve Lie, pasikalbėjęs su Trumanu, Stalinu, Attlee ir Bidault, 6. 6. 50, paskelbė savo dešimties punktų planą.

Lie kalba apie reikala išlaikyti taiką pasaulyje, bet nei vienu žodžiu neprisimena Rusų vyknamo tautų naikinimo, nei Atlanto sutarčių.

Aukodamas genocidui Baltijos tautos, taikos idėjai Lie daro meškos patarnavimą.

— VASINGTONO vyriausybė įsakė Čekoslovakijos atstovui, Vladimirui Outratui, uždaryti savo konsulatą Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Tai Amerikos atsakymas į Pragos vyriausybės išsišokimus prieš amerikiečius.

BAISI LĒKTUVO NELAIME

Atlanto vandenynan 6. 6. 50 įkrito keleivinis lėktuvas su 84 keleiviais. Visi Puerto Rico piliiečiai „Sauffley“ laivas išgelbėjo 37. Lygiai prieš metą laiko lėktuvo nelaimėje ten žuvo 53 Puerto Rico piliiečiai.

— ANGLAI, sekdami vengrų pavyzdį, įsakė išsiskraustyti tos šalies ambasados, patarėjui.

— PARYŽIUJE, vieton Al. Bogomolovo, Sovietus atstovauja naujas ambasadorius, Aleksej Pavlov.

— PRANCŪZIJOJE u. r. min. R. Schuman skelbia, kad visa Vakarų Europa pasiruošusi mobilizacijai.

— JAV karo laivynas aprūpintas atominius ginklus gabenančiais lėktuvais.

Sovietų gilumą. Tinkamai atsidėkoti! Gaila vyrų, taurių lietuvių savanorių — kūrėjų ir partizanų 1918/19 m. gynusių Lietuvos. Nepriklausomybė nuo besiveržusių bolševikų, bet kur tu vyrų buvo ryžtingumas ir pasiaukojimas tautos labui paskutinėmis valandomis žlungant Lietuvos laisvę. Ištrėmus Merkį ir Urbšius kas dieną ir naktį dingdavo iš įstaigų, fabriku, ūkių ir kt. pavieniškai lietuvių, ne vien inteligentai, mokyti, bet ir eiliniai darbininkai (net pogrindžio komunistai, kurie jautės, esą lietuvių!), kiemsargiai ir t. t. Daug lietuvių komisarų ir aukštųjų pareigūnų pamazų praregėjo, bet buvo jau pervėly — Lietuvos laisvė ilgam laikui palaidota.

Tačiau „pavergtoji Lietuva“ dar nežinojo, kas tie masiniai vežimai, tre mimai, nors vienas kitas sovietų karininkų ar jų žmonos ir prasidavo apie tokius masinius žmonių kiniojimus iš vieno sovietijos miesto į kitą, o nedrausmingųjų perkėlimas į kurgą priverčiama darbo stovyklas pauerklėjimui iš kurių jie „negrįždavę“ ir p.

(Bus daugiau)

S.L.A. Sporto Kl. Vakaras

įvyks šeštadienį, 24. 6. 1950 čekoslovakų salėje, Choele-Choele 2048, Villa Castellino. Pradžią 21 val. 5 žymūs „Vyties“ Klubo akrobatai išpildys keletą akrobatinių numerių. Programą pajavairins Fernando Falcon su savo Jazz ir Charleston. Įžanga svečiams \$ 3.40, nariams ir viešnioms \$ 2.30, narėms \$ 1.20. Visus maloniai kviečia dalyvauti: Susivienijimas.

Prekybininkai ir Pramonininkai! 10^{tas} susitikimas prie bendro stalo:

LIETUVIŲ KLŪBE, AV. BOEDO 737, BUENOS AIRES, SEKMADIENĮ, 11. 6. 50, 16 VAL. UŽSISĄKYKITE VIETAS SAŲ IR SAVO ARTIMIESIEMS IŠ ANKSTO! MALONIAI VISUS KVIEGIAME!

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

Nepartinis, seniausias ir plačiausia skaitomas Lietuvos laikraštis Pietų Amerikoje
Spausdinamas savoje spaustuviėje
Prenumerata Metams:
Visoj Pietų Amerikoje 20 Arg. pezų. Kitur 3 doleriai
Redakcija ir Administracija:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires. Tel. 45-4444

VYKES GARSENYBIŲ CHARAKTERIZAVIMAS

Dr. M. Devenio leidžiamas ir iš-tremties ir JAV atvykusių žurnalistu H. Blazo, L. Dovydeno ir J. Petrėno redaguojamas „Lietuvių Kelias“ Brooklynie talpina žurnalistu N. N. rašini — Pažinojau Justą Paleckį. Padošime tikrai įdomias ištraukas:

Justas Peleckis:

Atsiminkime tik jaunųjų aktorių grupės kelią, kaip pavyzdį. Ar ne keis ta buvo, kad ja savo pirmajam pastatymui Mark Tveno „Dėdės Tomo lušnelė“, buvo priversti debiutuoti Kauno Žydu teatro patalpose, kadangi Valstybinis Teatras jiems užtenkė duris. Ir po tiek laiko, kai jau plastesnėje visuomenėje ėmė reikštis nepastatymas, Valstybinė drama buvo priversta juos išleisti, užauginti kaip jaunesnįjį dramos kolektyvą, kurio nariams mokoje algas mažesnes negu teatro sargų. O juk tas naujas dramos kolektyvas davė anuomet geriausių pastatymus, o vėliau, Vilnių atgavus, sudarė Vilniaus valstybinį dramų teatrą, kurio meninis lygis buvo tikrai aukštas ir visų pripažintas. Štai, iš tų, tautininkų režimo skriaudžiamųjų aktorių tarpo, bolševikai vėliau ir statė kandidatus ir liaudies seima, aukščiausia taryba ir skyrė į vadovaujamus postus. Tautininkų režimas savo ignoracija, savo naujų ieškojimų nepripažinimu, buvo juos pats sustatęs, o bolševikai savo pripažinimu (tikriausiai ne lietuvių meno klestėjimo tikslais, bet grynai politiniams) patraukė juos savo pusėn iš pat pirmos dienos. O jau įtrauktiems vėliau nebuvo kaip išsikurti, kaip pagal tą patarį: duok veltini pirštą — jis visą ranką įtrauks.

Vieni keleiviai turi savo kelionės tikslą ir jį vieną prieš akis telkia, nepastebėdami aplinkos — tai aktivistai kovotojai. Kiti keleiviai eina keliu be jokio tikslo, bet aplinką, į ją savaip reaguoja, bet ir kur juos nuves eina mas kelias, nežino, nes apie tai negalvoja. O kai pradės galvoti, tai gal iš einamojo kelio nusuks į kūrį kitą, o gal kas kitas, kelyje sutiks, kitu keliu nuves, — rašoma Peleckio charakterizavimui.

Kazys Boruta buvo visai kitokis žmogus:

Jis dainavo Lietuvos pakelių nušūžiams kryžiams, svyruojantiems gluosniams. Jis dainavo Lietuvos artojaus ir darbo žmogaus vargą ir šaipėsi iš ponų, to vargo nematantių, o gal nenorėjusių matyti. Jis šaipėsi iš valdiškos, ne tautos valia viršūnės atsiradusios, ir už tai buvo tremiamas svetur ir kalinamas savo tėvynėje. Jis turėjo savo aiškų kelią: būti artoju ir dirbančios Lietuvos poetas. Kai atėjo okupantai rusai, jis buvo gundomas ir aukštomis vietomis ir dideliais pažadais. Jis nepasidavė gundymams, bet pasliko kuklus, savo pasirinktam keliui ištikimas. Kai 1945 m. rusai antrą kartą Lietuvą okupavo, jis jau 1946 metais pareiškė protestą prieš NKVD prievartą, prieš laisvos kūrybos pajungimą policinėms priemonėms ir totalizmo tikslams. Už tai buvo ištrėmamas į Sibiro katorgą. Jis ėjo savo keliu, nors jo poezijoje gailiai pakelių gluosniai svyravo, jis pats nesusivyravo nė vienos akimarkos. Tai Kazys Boruta. Tai tikras Lietuvos sūnus, jos tikrosios laisvės dainiū. Tai savo pasirinkto kelio gynėjas pavyzdys. Ir tokių yra daug. Vieno savo kelią gina plunksna, kiti kardu, dar kiti pasyviu pasipriešinimu. Jie dirba tautai ne už auksko trupinį, ir tauta jais didžiuojasi.

O štai Liūdas Gira:

Eina per gyvenimą poetas ir linksmi tralinoja: „Dul dul, dudėlė, graži mano mergelė...“ Visą gyvenimą, kaip peteliškė nuo žiedo prie žiedo, skraido nuo vienos mergelės prie kitos. Ir tokiu pat lengvabūdiškumu skraido nuo vieno įsitikinimo išpažinimo prie kito, nuo vienos politinės partijos prie kitos. Peteliškė skraido tik nuo žydinčios gėlės prie žydinčios, šis poetas tik nuo vienos valdančios partijos prie kitos. Valdžioje krikščionys, jis jų dainius ir jiems odes gieda. Valdžioje tautininkai, jis nepraleidžia nė vienos progos, nė vieno iškilimo, kad neišspausdintų valdantiems liaupsinančių dainų. Pankite foto nuotraukas, kur prezidentas Antanas Smetona nutrauktas paradu, priėmimų ar iškilimų metu. Už jo nugaros ar kur netoli šaliniais būtinai pamatysite barzdėlę atkūsių poetą. Bet štai išgydijęs į Lietuvą okupantus rusus, ir poetas jau laksto gatvėmis raudonais marškiniais pasipuošęs ir miniai šūkaujantis: chaverkai! chaverim! Jis vėl prie pačių viršūnių, ir vėl liaupsina valdančiuosius, ir vėl fotografijos šalia valdančiųjų pačiose artimiausiose vietose. Jo vardas Liūdas Gira, o jo gyvenimo kelias niekad tikslo neturėjo, bet vedėsi jį visuomet už rankos savo keliu tie, kurie žinojo kur eina. Jis niekad nė neįėjėko — už jį visuomet kiti surado ir nusiųdė.

Garsusis Dauguvietis:

Dramaturgas režisierius. Jis tarnavo menui, bet dar labiau valdantiems. Keitėsi valdžios, keitėsi teatro direktoriai, bet jis visuomet liko savo vietoje. Jis stengėsi pataikauti publikai, bet dar daugiau valdantiems. Ir koks gi vargas šioje asury pakalnėje, kad pataikavimas visiems valdantiems patinka! Nepriklausomybės laikais, kai jis persimetė iš pašangėsio nusistatymo į tautinius, musėsi į krūtine ir šaukė, kad tai paskutinis kartas, kad tik dabar suradęs savo tikrąjį asį. Virpėjo jo ausyje apskritas ir didokas auskaras, virpėjo ir asara akyse. Gal ji buvo teatrališka, bet anuomet beveik visi patikėjo, kad tikra. Spėjo ateiti okupantai bolševikai, ir vėl jo ausyje virpėjo auskaras, o akys asaros.

— Buvau priverstas kalbėti prieš savo įsitikinimus. Mūsų tikras širdikas — Maskva, toji visko srodikis. Tai pareiškiu nebaitsaukiamai. — Ir vėl buvo mūstasi į krūtine ir priesakauta.

Okupanto liapsinimui jis parasdė du scenos veikalus. Gavo iš Lietuvos pavergėjų premiją ir buvo išgarsintas. Tik mirtis nutraukė jo gyvenimo keliu, kuriais jis niekad savarankiškai nėjo, bet vis kiti buvo vedžiojamas už trupinį auksko, gardaus valgio šaukštą.

Borisas Dauguvietis. Ką jis mums lietuviams paliko? Nieko! Ką jis su savim nusinė? Taip pat nieko!

Lakštutė Salomėja:

Sunkus turėjo būti dvasinio gyvenimo kelias. Buvo ateitininkė. Rasė saulėtis eilėraščių. Kažkuo nusivylė. Pradėjo savarankišką kelią, ieškojo pas kitus ir pati savę. Dangaus ieškojo, ir nerado. Nepriklausomoje Lietuvoje valdantiems nedainavo, nors bolševikams Lietuvą okupavus parasdė poemą apie Staliną. Gal prievartai parasdė. Kas gi patikės, kad dangaus niekur neradusi galėjo jį rasti pas bolševikus? Nerado nė ten, ir numirė (o gal numirino!). Kaip norėtusi ant Salomėjos Neris kapo matyti jos pacios sukurtu eilėraščių poemą: „Sudeginkit mane kaip raganą! Sudeginkit žaizduojančią ugnim! Aš jums pa liksiu jūsų pragara, o dangų nusinė su savim.“

TAIP, PRAGARĄ JI IR LIETUVAI IR MUMS TREMTYJE PALIKO. BET AR NUSINĖSŲ SU SAVIM SAVĄJĮ IR SUKURTĄJĮ (NE BOLŠEVIKINI) DANGŲ? JI PALIKO MUMS ATMINTI, KAD TIKRAI IEŠKOJO SAVOJO KELIO, BET ARBA JO NESURADO ARBA NETURĖ JO JĖGŲ JUOMI EITI.

PATRIARCHAS ALEKSIEJUS GARBINA SOVIETUS

Tokiu atgalviu apžvalginame „Naujienu“ straipsnyje rašoma: Rusijos provoslavų bažnyčios galva, patriarchas Aleksiejus, kalbėdamas Velykų šventės proga per Maskvos radiją, pranašavo Sovietų Rusijos „pergalę“. Jisai apgalvestavo, kad tarptautinė padėtis šiandien bloga, ir sakė: „Už sienų mūsų tėvynės, kuri vadovauja taikos sąjūdžiui, yra vykdomi plati pasirošimai karui, kurie atidengia priešiškos planus tu, kurie dėl savo egoistinių tikslų kėsina įmesti pasaulį į pasibaigėtiną naujo pasaulio karo katastrofą.“

Tai žodis žodim Maskvos Politbu-ro propaganda. Provoslavų bažnyčios patriarchas, yra pasidaręs klusnus bolševikų valdžios tarnas. Stalinas moka panaudoti savo nelemtiems tikslams ir religiją, nežūrint į tai, kad Rusijoje religija yra laikoma „opiumu žmonėms“.

NATURALUS GAZAS

Pernai užbaigti vamzdžių keliai naturalaus gazo gavimui iš Comodoro Ri vadavia iki Buenos Aires. Ties vamzdžiai, pavadinti Prezidento Perono sistema, patiekia naturalų gazą poros tūkstančių kilometrų keliu. Ne tik sostinė, bet ir Buenos Aires provincija jau turi naturalų gazą. Pirmoji eilė aprūpinami Bahía Blanca, La Plata, Avellaneda, Quilmes ir Adrogne gyventojai.

NUSIPIRKITE

A. Vilainio leidžiamą knygą sąsiuviniais: Žmogus, kuris amžinai keliavo. Knygoje telpa apie 150 nuotraukų ir iliustracijų iš Lietuvos. Knyga turės virš 300 puslapių. Čia reportažų forma aprašoma senieji piliakainiai, plys, žymiųjų vyrų tėviškas, didieji kultūros paminklai, religinės, tautinės šventovės ir visa kita kas brangu ir miela lietuviu sielei. Knygą iliustravo dail. J. Pantienius. Pirmas sąsiuvinys jau išėjo iš spaudos. Kiti pasirodys kas 2 sav. Kiekvieno sąsiuvinio kaina 0,50 dol. Užsakymus su pinigais siųsti autoriniui: Mr. A. Vilainis-Sidlauskas, 5300 W. 23-rd Pl., Cicero 50, Ill., USA.

MURAVJOVAI VEDA LIETUVOS MOKYKLAS

Patiekiami iš sovietinių šaltinių im-ta statistika, kuri rodo, kas pavergtoje Lietuvoje dirba Lietuvos mokyklose. Švietimo ministerij yra Maskva, vai pasidaręs senas komunistas Knyva, gi jo pavaduotojai rusai. Iš skelbiamų dainių matyt, kad ir visose gimnazijose pilna rusų. Panevėžio trečiosios gimnazijos direktorium yra Liadenko Michail, šiaulių trečiosios gimnazijos direktorium Svetlov Nikolaj. Stačionių progimnazijos direktorius (šiaulių apskr.) Vasiliauskas M., Veprių (Ukmergės apskr.) progimnazijos direktorius Jurkūnas Jonas, Onuškio progimnazijos direktorius (Trakų apskr.) Stankevičienė Joana, Pasvalio gimnazijos direktorius Ciuplinskas Baly, Kauno 9 gimn. direktorius Šaulys Domas, Panevėžio 1 berniukų gimnazijos direktorius Janulionis Jonas, Vilniaus Černichovskio gimnazijos direktorius Agarkov Vasilijus, Utenos antrosios mergaičių gimnazijos direktorius Buidovienė Sofija, Klaipėdos Gorkio vardo gimnazijos direktorius Beziļepkina M., Marijampolės 1 gimn. direktorius Klemas Liūdas, Viekšnių gimn. direktorius Dainius Kostas.

Mokytojaiš gimn. ir progimn. dirba šie žinomi, nežinomi lietuviai ir rusai: Kazlauskas Boleslovas mokytojausia šiaulių antrojo gimnazijoje, rusė Kuznecova — Kaune, Mikulina Faina mokytojausia Vilniaus Solomėjos vardo gimnazijoje, Morkūnas Venantas — Panevėžio antrojo gimnazijoje, Parfinovič I vnanas — Klaipėdos antrojo gimnazijoje, Strelica J. — Vilniaus pirmojo berniukų gimnazijoje, Ušerauskaitė M. — Biržų gimnazijoje, Jankevičienė S. — Vėluonos gimnazijoje, Barsukova — Pabrados progimnazijoje, Vilkienė V. — Dotnuvos gimnazijoje, Golinskij A. — švenčionių antrojo gimnazijoje, Zukauskaitė Julija — Vilniaus pirmojo berniukų gimnazijoje, Paliusis Sim. — Zarasų gimnazijoje, Petrauskaitė Juzė — Kauno septintojo gimnazijoje, Pšemetckis Cesaris — Prienų gimnazijoje, Butkienė Elena — Utenos antrojo mergaičių gimnazijoje, Nastop kienė Regina — Biržų gimnazijoje, Kunigelytė Ona — Vyznonų progimnazijoje, Ramonaitė Stasė — Radviliškio gimnazijoje, Anglickis Stasys — Kuršėnų gimnazijoje, Vaitiekūnas J. — Kupiškio gimnazijoje, Dubatovko Gavril — direktoriausia švenčionių gimnazijoje, Korotkova, prirta-jauja raugars progimnazijoje, Kotliar Olga — švenčionių antrojo gimnazijoje, Mulk Gėorgij vadovauja švenčionių apskr. švietimo darbu, Ragoliava Paula mokytojausia Vilniaus Černichovskio gimnazijoje, šulc Fab. — Kretingos gimnazijoje, Kokoļkoceva — Tauragės progimnazijoje, Lukin Vladimira — Panevėžio antrojo mergaičių gimnazijoje, Dollé Nedieža — Vilniaus antrojo progimnazijoje, Oichockij Anton — Druskininkų gimnazijoje, Gurdus Izaak — Vilniaus mokyklų inspektorius.

SAVIEMS MOKSLO ŽMONĖMS SUNKIAUSIA

JAV lietuvių mokslo, visuomenės organizacijos ir įstaigos, pasirodo, per daug silpnos, kad galėtų bent dalį intelektualų atitinkamais darbais aprūpinti. Vargsta ten Bibliografijos Instituto kūrėjai ir jo darbo tęsėjai, varsta poetai ir pedagogai, dirbdami vi-sai ne tokius darbus, kuriems yra pasirušė. Štai „Naujienu“ laidoje 20. 4. 50 rašoma: „Connecticut valstybėje, netoli Bridgeport, viename restorane indus plauna dangelio matematikos vadovėlių autorius, buvęs aukštesniųjų mokyklų mokytojas J. Mašiotas.“

O tuo tarpu partiniai „udarninkai“, dažnai nieku nepadidavę tautos la-bui, sėdi siltose vietose, arba net iš JAV pasiūnciami karališkom gyvenimui ir oficialeis įstaigas, partijos sumetimais, kad naikint izdo likučius už tokį „pasidarbavimą“, kokį nemokamai atlieka bile korespondentai.

Pasakymas, kad niekas negali naujų skirti ir esamų pakeisti yra „sąlyginis“: Mokslo žmonės lėkėtas plau-na, o partiniai pakalikai doleriuose maudosi.

POPEIŽIUS PRIĖMĖ BROLIUS BALČIŪNAS

„Lietuvių Žinios“ 27. 4. 50 laidoje rašo, kad 16. 4. 50 Vatikane popiežius priėmė specialėje audiencijoje Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Vokietijos krašto Valdybos pirmininką Jurgį Balčiūną, kurį lydėjo jo brolis, Lietuvių Kolegijos dvasios tėvas, kun. Vytautas Balčiūnas. Iškilusės Bendruomenės pirmininko pranešimą apie tragingą lietuvių tautos būklę, popiežius suteikė palaiminimą ir žadėjo užtarti tiek daug Vatikani padėjusią lietuvių tautą.

Vatikano radio vedėjas skelbia, kad einant J. Balčiūno pranešimui, pagrindinis Vokietijoje esančių lietuvių rūpestis — kuo greičiausiai išemigruoti.

— JONAS B. BRENDZA, lietuvių bankininkas JAV Respublikonų Partijos parinktas kandidatu į apskrities išdėminkus, Chicago, Ill.

— FRANCIS BARZILAIŠKAS pas kirtas futbolo sporto instruktorium garsiame JAV Yale universitete.

BETVARKĖ OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Lietuva yra linų kraštas. Pas mus linai visuomet gerai auga. Užsieniečiai noriai pirkdavo ir mokėdavo aukštas kainas. Rusai taip pat įsitikino, kad lietuviškas linas yra geras. Praeitais metais, kol buvo užsėtas didokas plotas linų, okupacinė valdžia pasižadėjo atvežti mašinų linams rauti, kulti ir minti. Bet praėjo ruduo ir žiema, pažadėtų mašinų nesimatė.

Šį pavasarį, kada jau metas rūpintis sėmenimis, atvežė praeitais metais žadėtas mašinas. Sėmenų tuo tarpu dar nėra. Ūkininkai sako, kad rudenį, kai bus metas linus rauti, rusai atveš sėmenis. Vasario mėnesį atvežė mašinos, neturėdamos geros pastogės, iki rudens bus sulaužytos ir dar-bui netinkamos. Jei per vasarą jos nesurūdys, tai patys rusai arba jų pastatyti prižiūrėtojai išlūpinės dalis ir parduos.

— LIETUVIŲ Krikščionių Demokrų delegacija balandžio mėnesio vidury, 1950, dalyvavo tos partijos Europos atstovų suvažiavime Sorrento, Italijoje. Delegatai gavo prel. Krupavičiaus pasirašytą memorandumą Lietuvos reikalui. Kaip žinoma, prel. M. Krupavičius yra Kr. Dem. partijos ir VLIK'o pirmininkas.

ALT PATAISĖ CENZUOTOJŲ KLAIDĄ

JAV eina 17-tas gyventojų surašymas. Pastebėjus, kad kiti kurie cenzuotojai lietuvių gimimo vietą žymi „Rusija“, Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas telegrama perspėjo Cenzo Biurą. Taryba gavo atsakymą, kad nelemtoji klaida bus atitaisyta: Jeigu lietuvis pasisakys, kad jis gimęs Lietuvoje, bus taip ir užrašoma.

— ZARASŲ apskrities viešpaciai komunistai rusai, kurie šiuo metu vadovauja apskritimi bei kolchozams, įrašyti į bolševikišką „garbės lentą“, kaip daugiausia šį žiemą iškirtę drėg. Ypatingo pagrimio susilaukė dr. Vitukin ir dr. Michailovič.

— DR. JUSTAS PETKEVIČIUS, advokatas, New Yorke dirba buvusio Lietuvos diplomato, Henriko Rabinavičiaus vadovaujamoje gyvybės draudimo bendrovėje.

VISI TRYŠ BIRŽISKAI AMERIKOJE

Profesoriai Mykolas ir Vaclovas Biržiskai ir JAV atvyko 1949 metais. Gi laivu „Merak“ 24. 4. 50 atvyko ir prof. Viktoras Biržiska. — J. ZEMAITIS vardo kolchozas Kidulų valsčiuje, pasak „Tiesos“, esąs labai blogai tvarkomas: sėklos nevalomos, darbo dramsė pašlijusi, inventorius neremontuojamas. Atsilieka ir Lukšių valsčiaus kolchozas.

SUVALKIJOJE, LIETUVIŠKIAUSIOJE LIETUVOS DALYJE, VISAS AUKŠTESNES VIETAS ŪZIMA IS SVESTUR ATGABANTI MASIKOLIAI. TAIP KAZIŲ RŪDOS VALSČIŲ TVAR KŲ KOMUNISTŲ PARTIJOS, SEKRETORIUS DR. ČEREBIAK.

ANTANAS DIRYS — AGITATORIUS

Šiaulių apskr. Klovainių apylinkėje taip pat sudarytas agitpunktas. Mokytojai Antanas Dirys, Beresnevičiūtė ir kiti paversti agitatoriais. Jie turi mesti mokyklas ir važiuoti į komunistų nurodytas vietas kalbėti sakyti. Subačiuje taip pat yra agitpunktas. Gimnazijos mokytoja Laumelienė buvo priversta mesti mokytojos darbą ir važiuoti į „Pirmyn“ kolchozą nesąmonų pasakoti.

RUSISKI KRUGLODUROVAI VILNIUJE

Vilniaus miesto faktinuoju valdytoju yra rusas A. Čistiakov, kuris save tituluojasi Vilniaus miesto komunistų partijos sekretorium, o Vilniaus miesto vykdomojo komiteto pirmininku yra P. Kareckas, jo pavaduotoju — rusas.

Vilniaus miesto įgulos viršininku taip pat yra rusas generolas majoras A. Olev, o visos Lietuvos kariniu komisariu yra rusas Aleksiejus Smirnov, gi vadinamųjų „lietuviškų“ dalinių viršininku minimas V. Motieka. „Lietuviškuose“ daliniuose karininkai yra beveik visi rusai, aukštesnieji karininkai vieni rusai, o kareivių tarpe pusė rusų. Į vadinamuosius „lietuviškuosius“ dalinius patenka tik tie lietuviai, kurie yra patikimi komunistai, kiti karinės prievolės atlikti išsiunčiami į Sovietų Sąjungos gilumą.

ISBLASKYTA M JANKAUS SEIMA

Mažosios Lietuvos patriarcho Martyno Jankaus seima šiuo metu gyvena Vokietijoje įvairiose vietose:

1. Martynas Jankus (sūnus Patriarcho) su seima gyvena Meesen Kaserne, Block 7, (24) Lubeck, Germany.
2. Elzė Jankutė su broliu Kristupu Jankum (pastarasis visiška aklas) tuo tarpu gyvena Spakenbergo lietuvių, senelių prieglaudoje (24) Geesthacht/Elbe, Spakenberg 1, Litauisches Lager, Germany, bet šį prieglaudą balandžio mėn. jau perkelta į Varel, prie Oldenburgo ir ten Kristupas su Elze nepateks, o bus perkelti į Neustado stovyklą, kur esą sukeliama visi akleji ir kitoki invalidai.
3. Edė Jankutė tuo tarpu gyvena Anglijoje, išvyko prieš du metus.
4. Urte Jankutė gyvena Vokietijoje, bet jos tikslaus antrašo neturima.

UŽ BICIŲ SLĖPIMA KELIAMOS BYLOS

Lietuvos ūkininkai mėgo bites. Vartan juos į kolchozus, tie bicių aviliai, kurie nebuvo sunaikinti, buvo atimti iš privačių savininkų ir virto kolchozo nuosavybė. Kai kurie betgi kolchozų vadovai apie avilių skaičių neprenėšė okupacinėms įstaigoms ir neatidavė rekvizicijų medumi. Taip įvykę Kalvarijos „šešupės“ vardo kolchozas, kur buvę nusiepti net 8 aviliai. Ir čia kaltininkai atiduoti teisman...

ANGLIJOJE 30.000 LIETUVIŲ

Dabartinio laiku Anglijoje priskaitoma iki 30.000 lietuvių, iš kurių 6.594 atvyko iš tremties po antrojo pasaulinio karo.

POSEDŽIAI RUSŲ KALBA

Lietuvos Komunistų Partijos sekretoriais, kaip matyt iš vieno aprašymo „Tiesoje“, yra Antanas Snieckus, rusas A. Trofimov, kuris laikomas faktinuoju Lietuvos valdytoju, rusas E. Ozarskij, senas komunistas V. Niunka ir dar kelios rusų. Komunistų partijos pasėdėjose oficialioji kalba yra rusų.

KAUNO UNIVERSITETO REKTORIUMU YRA PROF. J. KUPČINSKAS, O PROREKTORIUM A. ABRAITIS.

— DRG. DUBENIOK vadovauja komunistų partijos Vilniaus miesto Dzeržinskio rajono komitetui.

— DRG. VITKAUSKAITĖ Vilniuje eina medicinos seserų mokyklkos direktorės pareigas.

— STALINO VARDŲ KOLCHOZUI Kašiadoryse vadovauja drg. Loginovas.

— JONAS ŽILINSKAS Kaune vadovauja „Kauno audinių“ fabriku.

SPAUDOS DARBAI

VIZITINĖS KORTELĖS

VOKAI IR LAISKAI

ŠĄSKAITOS — FACTURAS

KNYGOS IR BROŠIČROS

BLANKAI IR ĮSTATAI

ATLIEKAMI „A. L. BALSO“ SPAUSTUVĖJE

Av. Boedo 737 — TE: 45-4444, Bs. Aires

NORBERTAS KURAS BUVO LIETUVŲ 1948 M.

Laivu Fair Sea į Australiją, Gretos stovyklon, atvyko lietuvis Norbertas Kuras su savo broliu, kurie iš Lietuvos išvyko 1948 m. N. Kuras „Mūsų Pastogės“ korespondentui paanaskojo, ką matęs Lietuvoje ir Rytprūsijoje.

— Mano gimtinė yra Klaipėdos kraštas, Pagėgiai, — pradėjo p. Kuras. Aš su savo tėvais ir broliu, 1914 m. rudenį, bėgau į Vokietiją, kaip ir daugelis kitų lietuvių. Prie Karaliaučiaus buvome rusų apsupti ir per didelį bombardavimą žuvo abu mano tėvai. Vokiečiai, nespėję pabėgti buvo išžudinti: tris dienas kareiviai darė ką narėjo. Žmonės slapstėsi griuvėsiuose ir rūšiuose. Išlikusieji vėliau buvo suimti ir nežinia kur išvežti. Mums 1947 m. leido grįžti į Pagėgius. Čia radome savo ūkį sudegintą. Klaipėdos krašto ir Rytprūsijų gyventojai — atvežti iš Rusijos kolchozininkai; nuplyšę, skarmalais apsidangstę, pusbasiai.

Buvau girdėjęs, kad Didž. Lietuvoje yra daug geriau. Abu su broliu ir natrunkėm į Lietuvą. Aš gavau darbo pas vieną ūkininką prie Viduklės, o brolis pas kitą. Sunkus ūkininkų gyvenimas: jie negalėjo samdyti darbininkų, nes tuoj apšauktų „buržuaisais“, tačiau už duona padėdavo kiti. Didėmis ūkininkas daugiausiai išdirba 15 ha žemės, o kita palieka dirvokutes. Retas ūkininkas turi 2 karves, ar 2 arklius. Didesnius ūkius, dvarus padarė kolchozais. Bet jokio pasisekimo neturėjo. Valdžia pyko ir grasino visiems, bet vistiek į kolchozus niekas nėjo. Rytprūsiose kolchozais įvedė iš pirmos dienos; kolchozinikais atvežė rusus. Lietuvoje apkrovė ūkius dideliais prievolėmis; jų neįspildžiusius, kaip liaudies priešus, išveždavo į Rusiją arba nutelėdavo keliems metams kalėjimo ir vėliau ištrėmavo į Sibirą, visą turtingą konfiskuojant. Pav. ūkininkas nuo 15 ha turėjo atiduoti už 1 ha 15 centn. ruzių, 15 centn. vasarą juos, 35 centn. bulvių, virš 1 centn. mėšos, ro-dos, 15 kiaušinių, 38 literius pieno ir pan.

Man būnant Lietuvoje, buvo 2 išvežimai. Pirmas 1947 m., per Ka-lėdas; daugiausiai buvo paliestas šiaulių apskritis. Antras — 1948 m. gegužės mėnesio 2 ir 3 dienomis. Iš 2 ir 3 d. naktį NKVD istai atvažiavo paimti ir mano ūkininko. Aš su ju sūnumi sulindome ir ršim ir tenai mšų nerado, o ūkininką ir kitus šeimos narius išvežė. Tada aš su savo broliu bėgom į Tilžę. Pakelium matėm Viduklės stotyje išvežimui paruoštus 80 vagonų. Vairaukuose — 40, Bak-takuose — 30 ir Tauragė — virš 100 vagonu. Tai buvo pats didžiausias man žinomas išvežimas. Atbėgęs į Tilžę, apsisotaujau pas pažįstamus. Visu sakiausi esąs vokietis. Gavau darbo prie statybos. Tais pačiais metais rugsėjo mėn. 28 d. ėjo trans-portas į Turingiją su vokiečių moterimis ir vaikais. Mūvliem su broliu pasisekė prapti prie to transporto. Turingijoje mums paskyrė ir uranijaus kasyklas — Aue, Erzgebirge. Tų pa-čių metų pabaigoj pagėbome į Berlyną, perėjome į anglų sektorių ir iš tenai persikėlėme į Eickel anglių kasyklas. Čia, padėdam lietuviams, gavome D. P. statusą ir pagaliau atsi-dūrėm Australijoje.

— Ką Tamsta gali papasakoti apie Lietuvos partizanų?

— 1947 m. rudenį aš pats susitika-u su partizanais. Važiavome į mišką malkų parvežti. Miške mus su-tiko 5 ginkluoti vyrai. Jie buvo gin-kuoti automatiniais ginklais, kulkos-vaizdžiu, pistoletais ir žūronais. Vil-keji civiliais rūbais, tik prie kepurų turėjo Lietuvos vėty. Paprasde mūsų, kad atvežtume valgyti. Kitią kartą mes jiems nuvežėme pavalgyti. Žmo-nės bijo ir partizanų, ir NKVD-istų. Jeigu kas praneša, kad buvo partizanai, tai sekantią dieną atvažiuoja, taip vadinami, ištrestibitai ir sušau-do ūkininką, o jeigu partizanai sužino, kas juos išdavė, tai jie sunaikina išdaviką. Žmonės gyvena visada baimėje. Partizanai sutrukdė kolchozų įvedimą. Raseiniuose partizanai sušau-dė komunistų viršaitį, Viduklėje nužudė žymų vietos komunistą. Po to darė ištrestibitų komandos mē-džiokles, bet nieko nepagavo.

— Kokios kainos produktų ir koks ekonominis gyvenimas dabar Lietu-voje?

— Tikslių kainų produktams aš ne-galiu pasakyti. 1946 ir 1947 m. Ru-sijoje buvo didelis badas. Žmonės iš Rusijos gilumos atėdavo elgetau-dami. Kainos buvo labai aukštos. Tik po piniginės reformos kainos nu-krito, bet žmonės neturėjo pinigų. Mšų žmonės dar geriau apsirėngę už tuos, ką iš Rusijos atėina; ypač blo-gai atrodo kolchozininkai. A. M.

RADIOFONE DAINUOJA B. GRINCEVIČIŲTĖ

Vilniaus Dramos aktorius Jonas Čepaitis, jau vaidinęs vokiečių metu, skaitė „Amerika amerikiečių aki-mis“.

Dainavo radiofono artistė Beatrice Grincevičiūtė, ją akompanavo Duk-stulskaitė.

Šiaulių mieste sutarkyti karių kapa-i. Prie plento, vedančio į Rygą, pastatytas paminklas karo metu žu-vusiems.

— BR. BUTKUS, buvęs „Kario“ redaktorius, iš tremties atvyko į JAV.

VACLOVAS BIRŽIŠKA

Mokslininkai Apie Mus

TARIAMASIS LIETUVIŲ SENOVĖS RAŠTAS IR JO IŠKŪJIMAS

Raštas sudarytas iš mažų, įplovimų medyje

Jau nuo XVI amžiaus pradžios, nuolat didėjant susidomėjimui senovės prūsų praeitimi ir jų kultūra, tarp kito ko pradėta ieškoti ir savarankiško prūsikišo ir lietuviško rašto pėdsakų. Akstina tam davė jau tuomet atsiradusi legenda apie ostgotų karaliaus Teodoriko raštą, rašytą dar VI a. prūsams su pėdsaka už jam atslūstą gintarą. Daryta išvada, kad jei yra buvęs toks raštas, tai turėjusi būti ir tam tikra tarpusavio korespondencija tarp prūsų ir gotų, tad ir senovės prūsai turėję mokėti rašyti, ir tuo būdu turėję būti ir savas senovės prūsų raštas.

XVI a. pradžioje rašęs savo kroniką Simonas Grunau tuojau ir pateikė tokio rašto pavyzdį pridėdamas prie savo rankraščio tariamą likusiam legendinio prūsų kunigaikščio Videvuto vėlavos atvaizdą. Nors visa Grunauo kronika buvo supinta iš įvairių pasakų ir pramanų, pasakojimų, kuriuos tu laikų istorikai, nesirūpinami savo informacijų tikrumu, pagražindavo savo veikalus; nors Grunau, duodamas savo atvaizdą, nenurodė nei kur toji vėlavą išliko, nei kokiu būdu ji galėjo būti išsargota per visą tūkstantį metų (jis ją priskiria šeštam amžiui po Kristaus), nei ugnies nepaliesta, nei pelių ar kandžių nesuėstas; vis dėlto ne tik XVI a., bet net ligi XIX a. pabaigos — XX a. pradžios ir tą Grunauo atvaizdą rimtai žiūrėjo. Iš dalies Grunauo medžiaga pasirėmė ir žinomasis XVI a. pabaigos Kasparas Hennenbergeris, Motiejus Pretoriusas (Deliciae Prussiae knyga XVI) liudija, buvę patelkęs panašų ir Grunauo pavyzdį prūsiką raštą, nes jis buvęs ištikrintas, kad dar senais laikais turėjęs specifinį raštą, nors savo tarpusavyje davė raštą, sudaromą iš mažų ir įplovimų medyje.

Vėl Jonas Bretkūnas, Hennenbergerio amžininkas, savo tik iš dalies išsargotą Prūsijos istoriją (išlikusio rankraščio), kurią visą savo rankose buvo turėjęs Pretoriusas, tuo paties Pretoriuso tvirtinimu, įrodinėjęs, kad įvairiuose Grunauo kronikos nuorašose tie tariamieji prūsų raštai vaizduojami nevienodai, bet visi jie primena senąją rusų kirilicą, taipgi visai galimas daiktas, kad Grunau, tą raštą pats komponuodamas, naudojosi kokią pavyzdžių jam neįkeltomomis gudų rašto, parašyto kirilica. Pagalian ir pats Pretoriusas, savo „Deliciae“ prieina išvada, kad senovės prūsų kirilicą galėję turėti savo specialinį raštą įvairiomis slaptomis žiniomis žymėti, ir tai dar nuo VI a., bet ir jis buvo linkęs manyti, kad tas raštas buvęs panašus į gudiskąjį, nežinodamas to, kad tas gudiskasis, ar tikriau bažnytinis pravoslavų raštas VI a. dar apskritai nebuvo žinomas.

Prie šio klausimo ilgai negrįžtama, tačiau naujos sąlygos ir lietuvių senovės rašto klausimui kelti susidarė Didžiojoje Lietuvoje nuo XVIII a. pabaigos, kada politinės krašto nelaimės, žiurį Lietuvos okupacija, trukusi šimtą dvidešimt metų, sudarė palankią dirvą ir lietuvių tautiniam sąjūdžiui atsirasti. Vilniaus Universiteto metu išgalėjęs literatūroje romantizmas, drąsiau su atbudusiu lietuvių patriotizmu, vertė Lietuvos šviesuomenę kreipti ypatingą dėmesį į tuos lietuvių tautos gyvenimo savumus, kurie ją skyrė iš kitų tautų. Dabartyje susidomėta sena, bet gyva lietuvių tautosaka, praeityje ieškota viso, kas galėtų duoti medžiagos senajai lietuvių kultūrai pažinti ir iškelti.

Su dideliu pasitenkinimu konstatuota, kad šimtmečiais įvairių (bet toli gražu ne visų) vokiečių rašytojų skleidžiama mintis, jog savo gyvenimo praeitį, prieškrikščioniniams laikams, lietuvių tauta buvusi nekultūringa, laukinė, yra klaurai neteisinga. Gerensnis savo praeities pažinimas iškėlė daug tokių faktų, kurie ypatingai teigiamai piešė senąją Lietuvos politinę santvarką. Bet ir gynai kultūrinėje srityje susidomėta ypač lietuvių mitologija, senąja religija, vidams gyvenimu. Ir čia, susidūrus su gudiskosios rašto kultūros įtaka Lietuvos gyvenimui, naujai atbudus tautinė ambicija vertė ieškoti ir savito senovės lietuvių rašto. Jei lietuvių ir lietuvių valdomi ir tvarkomi gundai turėjo savo raštą, jei skandinavai turėjo savo runas, jei graikai ir romėnai, iš kurių anuo metu buvo kilidami lietuviai, ne tik turėjo savo raštą, bet ir literatūrą, visą tūkstantį metų stebėjusią visą kultūringą pasaulį ir likusią gyvą ir tada, kada pačios tos tautos seniai jau buvo išnykusios, tai lietuviams patriotams atrodė nepilnaita mintis, kad senieji lietuviai nebūtų sukūrę savo lietuviško rašto. Atrodė, kad jis turėjęs būti, nors nei vienoje bibliotekoje, nei viename archyve nešliko jokių to rašto pėdsakų. Tų raštų dingimą stengiasi išaiškinti karų ir gaisrų nelaimėmis, kurios, sunaikindamos istis Lietuvos plotus, savaine sunaikinus ir atskirus senovės lietuvių rašto paminklus.

Kalbos apie akmenį su lietuviškais parašais

Tačiau tokio aiškino kitiems buvo per mažą. Jie stengėsi surasti ar net sukurti įvairius to tariamojo bu-

vusio rašto paminklus. Tadas Čackis (gimęs 1765 VIII 28, miręs 1813 II) 1800 m. išspausdintame pirmame savo vertingo darbo, „O litewskich i polskich prawach“ tome, (antras tomas pasirodė 1801 m.) stengėsi surankioti visas jam prieinamas tuo klausimu žinias, bet jų labai mažą turėdamas. Dar XVIII a. lenkų istorikas ir vyskupas Naruševičius tikinęs Čackį, kad ties Ariogala kadaise buvęs surastas akmuo su kažin kokiais iškaltais senovės parašais. Lietuvos Didysis Kunigaikštis Stanislovas Poniatovskis irgi pasakojo Čackiui, kad dar Augusto III laikais prie šventosios upės buvo rasti trys vamzdžiai su įvairiomis figūromis ir ženklais; juos karalius buvo dovanojęs ministrui Bruhlui. Štai ir visos Čackio žinios apie tariamąjį lietuvišką raštą. Aiškiu, tie duomenys nieko negalėjo įtikinti, nes abudu pasakojimai nepateikė jokių įrodymų, kad tai buvęs koks raštas, o ne paprastas pagražinimas, panašus į tokius, kokiais ir dabar žmonės dalina savo dirbinius; lygiai taip pat jie nepateikė jokių įrodymų, kad tie pagražinimai būtų turėję ką nors bendra su senoviniu lietuvišku raštu. Tuo tarpu žiloje senovėje lietuvių gyvenami kraštai turėjo gana glaudžius politinius ir prekybinius santis ir su skandinavais, kurie galimas daiktas, padėjo net Lietuvos valstybės pagrindus ir kurie, Lietuvoje būdami, savo runomis galėjo iškalti ir atitinkamus parašus akmenyse; turėjo lietuvių prekybinius santis ir su arabais, kurių senovės monetos protarpiais randamos įvairiuose lietuvių senkapuose, o jų rašto nepažindami, kiti galėjo jų įrašus palaikyti ir senoviniu lietuvių raštu.

Ir vėliau laikas nuo laiko Lietuvoje buvo aptinkami akmenys su iškaltais įrašais, kurių niekas negalėjo išskaičiuoti. Pavyzdžiui, vokiečių Tschokke sako apie 1847 m. matęs tokį akmenį apie Gulgandiską. 1885 m. „Ausroje“ Mečislovas Davainis Silvestraitis rašė, kad tokį akmenį matęs Alksnų kaime, Žemaitijoje. 1907 m. „Vilniaus žinios“ rašė apie panašų akmenį su parašu Birštone ir t. t. Daugia, nei vienas tų informatorių, rašydamas apie šiuos tariamus lietuviškus parašus, nepateikė jų atvaizdų ir, be to, kiekvienas jų kalbėjo apie akmenis, kurių jau nebuvo jiems savo žinias skelbiant. Netenka abejoti, kad tokie akmenų Lietuvoje buvo ir dabar yra, bet matyti, tie visi juose iškalti ženklai su senoviskiu lietuvišku raštu nieko bendra neturėjo ir neturi.

Žinomas Lietuvos istorikas romanctis Teodoras Narbutas (gimęs 1784 XI 8, miręs 1864 XI 28) savo daugiamečiame 1835-1841 m. veikle „Dzieje starożytnie narodu litewskiego“ ir 1856 m. rašte „Pomniejsze pisma historyczne“ irgi surankiojo visas literatūras ir neliteratūras žinias apie lietuvių senovės raštą. Jis surado daug savotiškų parašų monetose ir antspauduose, bet iš tikrųjų nei vieno jų negalima lietuviams priskirti. Surankiojęs Čackiui nežinomą medžiagą, jis, be ko kita, priminė ir aną Simono Grunauo pateiktą atvaizdą vadinamosios Videvuto vėlavos, kurią daug kas laikė, o iš dalies ir dabar tebeįlaiko svarbiausiu senovės lietuvių rašto buvimo įrodymu.

Suklastavo Grovo Kyburgo kelionės aprašymą

Narbutas išspausdino taip pat ir 1792 m. Lydos teisėjo Igno Volskio laiška Adomui Čartoriskui — seniu, kuriame tas pasakojęs, kad vėl kažin koks Novakovskis Lydos pilies griuvėsiuose 1787 m. radęs 13 pėdų ilgumo, 8 platumo ir 1/2 storumo medines lenteles, sukaltas misinginiais kabliukais i knygas ir išrašytas raštu, kuris nebuvo panašus nei į vieną žinomą raštą; tai esą buvę lietuvių istatymai, surašyti senoviniu lietuvišku raštu. Ir vėl čia paties rašto neduodama, taigi Novakovskis galėjo susidurti ir su tokiu žinomam raštu, kurio tik jis negalėjo išskaičiuoti. Bet nėra žinios, ar apskritai tos lentelės buvo rastos, lygiai taip pat, ar nebuvo tik tas Volskio laiškas paprastas Narbuto falsifikavimas. Narbutas, skatinamas savotiško lietuviško patriotizmo, neturėdamas pakankamai dokumentalinių įrodymų kuriam nors savo teigimui paremti, lengva širdimi pats komponuodavo reikiamus dokumentus ir istisas kronikas ar kitus raštus. Kaip tik ketėta neabejotinai falsifikatyvūs jis tuose pačiuose savo raštuose pateikė ir senovinio lietuvių rašto buvimo įrodymus. Tame pačiame rinkinyje „Pomniejsze pisma Historyczne“, kuriame buvo išspausdintas ir

anas tariamasis Volskio laiškas, Narbutas aprašė ir kelionę į Lietuvą kryžiuočių pasiuntinio grovo Kyburgo, kuris esąs aplankęs Lietuvą 1397 m. šiame aprašyme, Narbuto duotame lenkų kalba ir tariamai jų rastame tarp mirusio Lietuvos istoriko Onacевичiaus raštu, jo išrašytu Karaliaučiaus (Onacевичius tikrai buvo įsimatėrikuilavęs Karaliaučiaus universitete 1803 VI 2). Kyburgas pasakoja: „Mums rodė kažin kokį raštą, tvirtindami, kad tai lietuviškai, lietuviškoms raidėmis išreikšta, tik nei vienos raidės nebuvo galima suprasti“. Šis posakis Narbutui buvo vienas svarbiausių įrodymų, kad senovinis lietuvių raštas tikrai yra buvęs. Kyburgo kelionės aprašymas ilgai daug kam atrodė autentiškas; jį J. Basanavičius buvo ir lietuviškai išvertęs ir atskira knygtute išleides. Tačiau 1918 m. Karaliaučiaus žurnale „Altpreussische Monatschrift“ P. Karge išspausdino šiam aprašymui skirtą straipsnį (Die Gesandtschaftsbericht der Ordensplitters Grafen Konrad von Kyburg von Jahre 1397 eine polnische Falschung), kuriame įrodė, kad: 1) Elbingo komturus Konradas Kyburgas keliavo į Lietuvą ne 1397, bet 1398 m.; 2) jis buvęs tik elinin pasiuntinys narys, bet ne pasiuntinys; 3) jis keliavo ne į Vilnių, bet į Gardiną; 4) jis nebuvo didžiojo magistro pavaduotojas, kaip sakoma jo kelionės aprašyme; 5) visas rašto stilius yra ne XIV a., bet XIX a.;

Kapai Azijos Gilumoje

Pirmiausia Atimamos Pajėgos

Visi Politibūro sumanymai turi kryptį — ruošti karui. Tikslai yra revoliuciniai — imperialistiniai. Ne komunistinės revoliucijos, bet rusiškai-bolševikinės revoliucijos tikslai.

1938—1939 m. Pabaltijo sektoriams „Planavimo Biūro“ techniską „razrabotką“ vykdė tautybių reikalų „speskas“ ir „politbotnikas“ — aukšto rango draugas V. G. Dekanozov. Tas pats, kuris likvidavo Lietuvos Respubliką, Lietuvos Kompartijai vadovaujant Politibūras pasirinko Antaną Sniečuką, kuris buvo ir pirmuoju Lietuvos NKVD komisarui. Faktinioju NKVD darbu vadu buvo vyr. majoras Gladkov. Jisai gaudavo iš Maskvos atitinkamus įsakymus ir jų vykdymą pavesavo Sniečukui. „Aigi, patvirtinimai buvo išlaikyti Lietuvos komunistų „nepriklausomybė“, nes Sniečuk pasirašydavo pagrindinius įsakymus. Tas pats metodus šandien taikomas kitur, pav., Lenkijoje „valdo“ Bierntas, o faktinioju gubernatorium yra Lebedevas (maršalo Rokosovskio paskirtis yra kitokia).

Po 1944 m. faktinioju Lietuvos gubernatorium yra VPK(b) igaliojintis Ščerbakov, o jo padėjėjas yra „Ministerij Tarybos Pirmininkas pavaduotojai“ — Pisariov, Mamajev ir Sokolov. Visi jie yra generolo Lomakino patikėtiniai.

„Pilletini auklėjimai“ — t. y. agitacijos ir priežiūros darba bei „galvosenos tikruma“, prižiūri įvairūs biurų vedėjai: draugai Ustianov, Siedov, Pozdniaikov, Šistikov, Vasilenko, Kiseļev ir kiti.

Ekonominei eksploatacijai vadovauja „ministeriai“ ir ekspertai — Skodina, Ljubimcov, Svieckov, Pavlov, Poletajev, Grovov ir kiti.

Kolchozinimo darbu vadovauja SSSR kolchozinimo komisaras Sokolov per savo igaliojintį Lietuvoje, drauga Pisariova.

Tautos naikinimo įsakymus vykdo „Bartašinas“, SSSR MVD gen. Kruglovo igaliojintis, ir MGB Abakumovo igaliojintis gen. Jefimov.

Kur šandien išblaškyti lietuviai?

Nėra įmanoma visišką tikslumą nustatyti kur ir kiek Lietuvos tremtinių gyvenama ir mirštama. Betgi yra šiokiu tokiu davinij.

Vietovės kur dirba tremtiniai iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

1. Prievaratos darbu stovyklose Pavolėje apie 18.000—20.000. 2. Piečiora-Vorkuta srit. stovyklose apie 2.000. 3. Komi srities stovyklose apie 2.000. 4. Gorkij ir Kirov srityse apie 1.000—1.500. 5. Šiaurės Uralo srityse apie 5.000. 6. Novaja Zemlia ir Jamal kalėjimuose ir stovyklose. 7. Ob ir Kozym srities stovyklose. 8. Norilsk ir Ust stovyklose apie 10.000. 9. Taimir, Chatanga, Oleneko srities stovyklose apie 50.000. 10. Jakutsko srities stovyklose apie 5.000—10.000.

6) pateiktasis rašte Kauno aprašymas yra tikra fantazija, visiškai neatitinkanti XIV a. tikrovės, nes anoje senojo Kauno pilyje galėjo sutilti ne 4000 žmonių, kaip sakoma aprašyme, bet tik 400 žmonių; 7) jokių Ostokaro Ostikovičiaus, kurį mini Kyburgas, Lietuvoje apskritai nėra buvę; 8) taip pat pateiktasis ten Vilniaus aprašymas yra visas pramanytas, juo labiau aprašymas šv. Onos bažnyčios tokios, kokia ji buvusi tik XV a. pradžios, bet ne XIV a. pabaigoje ir t. t. Vieni žodžius, Karge absoliučiai įtikinamai įrodė, kad visas tas kelionės aprašymas yra nuo pirmo ligi paskutinio puslapiu sufalsifikuotas, tik falsifikavimu, kurio originalo apskritai nei Karaliaučiuje, nei kitur kur nėra, jis kaltino ne Narbutą, bet Onacевичių, nes jau prieš 1856 m., kada Narbutas jį paskelbė, jis jau 1842 m. buvo minimas J. I. Kraševskio monografijoje, „Wilno“ trečiame tome. Bet nėra abejonės, kad Kraševskis savo žinią gavo iš Narbuto, o Narbutas čia pasielgė taip pat, kaip ir daugumas senųjų istorinių ir literatūrinių falsifikatorių, suversdami juos seniai mirusiems žmonėms, kurie jau nebegali protestuoti prieš primetamus jiems darbus, ir nepateikdami savo tariamai surastų raštų originalų, kaip tai padarė Menka su Swobeda, falsifikuodami pagarsėjusį Kraledivo rankraščių čekams, ar Aleksiejus Musin-Puškinas, skelbdamas dar daugiau išgarsintą „Slovo o polku Igorove“, kuris buvo taip vykusiai sufalsifikuotas, kad ir ligi šiolie neabejojama jo autentiškumu, nors jis turi absoliučiai požiūmys tikro falsifikato, atlikto XVIII a. pabaigoje.

(Bus daugiau)

11. T. Rytų Dalstroj stovyklose apie 100.000. 12. Osobroj stovyklose apie 15.000. 13. „Apyvendinti“ Kazachstane ir Kirgizstane apie 20.000. 14. „Apyvendinti“ Barnaule, Novorožijsko, Tomsko srityse apie 25.000. 15. Kitur (trūksta tikslų davinijų per 1948 m.) apie 70.000—100.000.

Kontingentai nuolat keičiasi, „partijos“ kilnojamos iš vienos stovyklos į kitą, pav. iš Dalstroj į Piečorą. Todėl, tenka prileisti, kad šios skaitinės klysta tarp 10 ir 15%.

Novaja Zemlia salos ir Jamal kalėjimų kontingentai skirti tikrai mirčiai. Vienu ar dviejų metų eigoje kaliniai suserga „cyngas“ ir miršta. Ob, Kozym, Norilsk-Ust, Taimir, Chatanga ir Oleneko stovyklos irgi priskaitomos prie „mirties stovyklų“. Tai milžiniški stovybos projektų stovyklos — geležinkelų, karinių bazių ir „kombinatų“, apibūdinamų „Zaprešč-Raj“ (uždraustu-slapty sritij) vardu. Darbo sąlygos „naikinamosios“ — sunkus klimatas, žiauriausia drausmė, ilgos darbo valandos. Paprastai niekas negrįžta iš ten, „i laisvę“. Dalstroj rūšies darbai ne vienodi. Palyginamai „langvaisybos“ sąlygos yra Kolyms aukso kasyklose: kaliniai išgyvena 3—5 metus.

Politibūras įsakė lietuviams skirti naikinamąsias priemones, maksimaliai išnaudojus jų darbo pajėgumą. Tai klasiskas sovietinio genocido metodas: marinas žmogus privalo atidirti maksimumą pagal savo pajėgumą. Tai visokios „piatiletikos“.

Pabaltijo tautų naikinimas yra Politibūro politikos uždavims. Galvos smėlyje slėpti neverta. Kelių milijonų naikinamų lietuvių, latvių ir estų kaulai neišgelbės Vakaru nuo pavojaus: betgi tais kaulais yra statomas tiltas, kuriuo prieš Vakarus žengs bolševikinių jančarų - nukariuntojų ordos. Politibūro pasirinktu laiku, iš Talino - Rygos - Liepajos - Klaipėdos pajūrio bazių, siandien baigiamą įrengti, išskris atominės bombos ir toksio miglos prikrauti strategiški lėktuvai ir rakietos — iš Stokholmo, Londoną, Paryžių ir Madridą. — LAIC

TEISYBĖ PER KLADĄ

Italijos komunistų partija įsakė pravesti griežtą kvotą ir nustatyti, kokiu būdu galėjo į partijos laikraštį „Unita“ įsibruti tolia spaudos klaida: rašant apie Stalinio gimimo dieną, buvęs atspausdintas toks sakinyas: „Quest anno il compleanno di Stalin sara un grande asservimento“, — t. y. „šiais metais Stalinio gimimo diena bus didelis pavergimas“. Vietoje žodžio „asservimento“ turėjo būti „avenimento“ — t. y. „įvykis“.

Partija konfiskavo beveik visus šios laidas egzempliorius ir po klaidos atitaisyto numerį išleido iš naujo. (NYHT).

Užsirašykite „KELEIVI“

„Keleivis“ yra įdomiausias ir plačiausia skaitomas lietuvių savaitraštis; jis yra skaitomas po visą pasaulį, kur tik yra lietuvių. Gausiai iliustruotas, gerai vedamas, pažangios dvasios. Kaina Pietų Amerikoje 3 USA doleriai metams.

Adresas toks:

„K E L E I V I S“, 636 Broadway, So., Boston, Mass. U. S. A.

Pinigus iš Argentinos galima siųsti banko čekiais, laisvose arba per „A. L. Balso“ Administraciją

Genocido

TAUTOS NAIKINIMAS

Minėkime Lietuvių Genocido Dieną

1941 metų birželio 14-toji diena amžiams įėjo į Lietuvos Tautos kančių ir aukų istoriją. Masiniais areštais ir deportacijomis į sovietines vergų darbo, bado ir mirties stovyklas Sovietų Sąjunga tada pradėjo visuotinį mūsų tautos naikinimą. Tuo vienu sykiu buvo deportuota mirčiai apie 40.000 lietuvių. Bet tai buvo pirmoji Sovietų Sąjungos pavergtosios Lietuvos kruvinųjų Kalvarių stotis. Birželio 14-toji mūsų tėvynėje kartojasi kiekvieną dieną! Sovietų Sąjungos genocidiniam darui, kurio originalo apskritai nei Karaliaučiuje, nei kitur kur nėra, jis kaltino ne Narbutą, bet Onacевичių, nes jau prieš 1856 m., kada Narbutas jį paskelbė, jis jau 1842 m. buvo minimas J. I. Kraševskio monografijoje, „Wilno“ trečiame tome. Bet nėra abejonės, kad Kraševskis savo žinią gavo iš Narbuto, o Narbutas čia pasielgė taip pat, kaip ir daugumas senųjų istorinių ir literatūrinių falsifikatorių, suversdami juos seniai mirusiems žmonėms, kurie jau nebegali protestuoti prieš primetamus jiems darbus, ir nepateikdami savo tariamai surastų raštų originalų, kaip tai padarė Menka su Swobeda, falsifikuodami pagarsėjusį Kraledivo rankraščių čekams, ar Aleksiejus Musin-Puškinas, skelbdamas dar daugiau išgarsintą „Slovo o polku Igorove“, kuris buvo taip vykusiai sufalsifikuotas, kad ir ligi šiolie neabejojama jo autentiškumu, nors jis turi absoliučiai požiūmys tikro falsifikato, atlikto XVIII a. pabaigoje.

Chartos ir deklaracijos, sutartys ir tarptautiniai Sovietų Sąjungos įsipareigojimai jų neapsaugoja ir neapgina. Diena diena, metai iš metų milijonai ir dešimtys milijonų sovietinės diktatūros kankinių šaukiasi teisingu mo ir išvadavimo. Bet laisvysis pasaulis tikrai yra savotiškas. Jis jaudinasi dėl nelaimės ištikto gyvuli, bet yra kurčias ir neauturus milijonams žudomų nekaltų žmonių, milijonams kankinamų kūdikį ir senelių, milijonams našlaičių ir suardyto šeimų, milijonų kapams Komi, Kolyms, Altajaus ir kitose Sibiro ir arctikos srityse.

Laisvojo Pasaulio lietuviai, birželio 14-toji mūsų įpareigoja ne tik prisiminti Sovietų Sąjungos vykdomo genocido aukas: nukankintas ar tebekankinamas mūsų artimuosius — mūsų motinas, žmonas, vyrus, vaikus, mūsų brolius, mūsų gimines, draugas ir pažįstamus. Birželio 14-toji mūsų įpareigoja prisiminti tą mūsų tautos ir kitų Sovietų Sąjungos naikinamų tautų siurpią tragediją visam laisvajam pasauliui. Birželio 14-toji įpareigoja laisvojo pasaulio lietuvius taip sukelti, kad kurtieji išgirštų ir aklietieji praregtų, koks bausis žmogaus ir tautų naikinimo nusikaltimas vykdomas anapus „geležinės uždangos“. Birželio 14-toji ypaciai įpareigoja tuos laisvojo pasaulio lietuvius, kurie patys yra buvę anų siaubo dienų liudytojai, kad jie tą siaubą liudytojų laisvojo pasaulio sąžinei, ir drąsintų laisvojo pasaulio valią ryžtis žmogaus ir tautų naikinimą Sovietų Sąjungoje sustabdyti.

Birželio 14-toji yra lietuvių susikauptimo ir gedulo diena. Lietuovs vėlavą tepakils iki pusės stiebo ir kiekvieno lietuviuo nešiojamą Vyties ar tautinių spalvų ženklą pridengs gedulo šėdas. Gedulo ženklai tą dieną lietuvius neorganizuos ir nelankys pramogų.

Birželio 14-toji yra protesto diena. Protesto prieš Sovietų Sąjungos vykdomą žmogaus ir tautų naikinimą. Protesto ženklan tą dieną lietuvis badaus, reikšdamas savo solidarumą genocido aukams.

Birželio 14-toji yra kovos diena. Priešgenocidinės kovos diena. Kovos dėl žmogaus ir tautų teisės gyventi diena. Kad ta kova su Sovietų Sąjungos vykdomu lietuvių naikinimu būtų galima vesti be atvangos ir vis platesniu mastu, birželio 14-toji įpareigoja lietuvių ir tą kovą aktyviai įsijungti ir bent dalį savo dienos uždabio skirti Tautos Fondui.

Laisvojo Pasaulio lietuviai, birželio 14-toji yra mūsų tautos skausmo diena.

Tegu šis skausmas sustiprina mūsų pastangas Tėvynei išlaisvinti ir tautai išlaikyti gyvai.

Tegu šis skausmas visus laisvojo pasaulio lietuvius suriša su Tėvynele kovojančiais ar genocidiniame ištėrimime kankinamais ir nukankintais mūsų broliais ir viena gyvą ir nesunaikinamą Lietuvos Tautos Bendrumenę.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

Vokietija, 1950 m.

MENO TURTAI

Čikagos Meno Institutas turi didelį pasaulinio meno rinkinį, pradedant nuo sumeriečių ir egiptiečių civilizacijos laikų iki moderniojo meno raidos. Čia galima rasti 13-to a. religinio meno tapybą, skulptūrą ir kt. Šis muziejus turi daugiau prancūzių moderniosios tapybos rinkinių, negu bet kuris kitas muziejus. Čia yra 50.000 originalinių meno spausdinių ir piešinių, surinktu iš viso pasaulio įvairių lalokartpių. Turi puikiausių indų pavyzdžių, kilimų, kaurų, bažnytinių atributų ir t. t. Ponios J. Thorne miniatiūriniai įvairių tautų kambarių įrengimai parodo senųjų laikų žmonių skonį bei stilių. Graikų, romėnų, renesanso, baroko ir modernioji skulptūra. Toliųjų Rytų 5.000 m. prieš Kr. kiniečių, japonų, persų ir egiptiečių tapyba, skulptūra.

Meno Instituto knygynas turi per 52.000 tomų knygų apie meną ir 9.200 tomų knygų apie architektūrą ir jos istoriją. Mikas Šileikis.

P A M O K O S

matematikos, fizikos, chemijos — pagal Argentinos mokyklų programą — duoda

Prof. Dr. Jurgis Mačernis

Isleta 3865 — 4 de Junio

Spauda

ATSIŪSTA PAMINĖTI

* AVE, AMERICA! 32 puslapių poezijos kūrinys. Parašė tremtinys poetas Jurgis Kastytis Gliuda. Gausiai ir gražiai iliustruoto tremtinys dailininkas, gyvenęs Brazilijoje, Vladas Vijeikis. Išleido autorius bičiūliai, 1950 m. Adresas: Mr. J. Glandys, 17600 Lindsay Ave., Detroit 35, Mich., USA. Kaina nepažymėta.

Jurgis Kastytis Gliuda turi aštrią plunksną ir gražiai eliuoja. Perdėm jautrus ir savotiškai pastabus. Pradėjęs skaityti Gliudaus eilėrašinį, negali jo padėti būti, kol nebaisi. Paduosime keletą ištraukų. Imigrantų eklejijoje Gliuda sako: Nebaisu man vargti, nebaisu pelnytį skurdų duonos kąsnį samdinio vargais lyg rudens lapeliai, vėtrų išblaškyti, tapom agasferais, valkatom, vergais.. Bet baisu, kai metal sunkis, begaliniai pasiras įvyr mūsų eidena rūšia mano vaikas mielas, garbanos lininės, tars man: mano tėve, man tėvynė čia! Kūrinėje „Ar laikini“ (Ar myli Ameriką), autorius tvirtina, kad tėviškį geriau. Atsakymą duoda „Didmiesty“:

Ant akmens besielio, ant šaltų ledų, didmiesticio šėselį — nerasi žiedų.

Jeigu autorius ir būtų pažinęs Kaliforniją, bet jam vistiek būtų „Fedot, da ne tot“. Jau iš pirmos citatos matėme, kad jaunimas greičiau klimatiuzojasi.

Ave, America, vienok: — Aš dūšia europietiška po pragaro laikų; sutarti mums nesvietiška, nesvietiška sunku...

Iškaboję autorius pastebi, kad jam (kaip ir mums visiems) labai gaila, jogei tūlas lietuvis biznizierius, „Lithuanian Market“ savininkas, pakeltė savo iškaabą „Market for you“. Dėl to Deleryje sako:

Doleri, vai doleri — mano prakaitėli; toks, tikrai nedorėlis, mūs gyvenimėlis.

Ties dangoriažiu Gliuda sako: Išnyro montru poveržiu betono, stiklo masės — esu aš tarp dangoriažių trytum nusmerktasis.

Indijau pažinęs puslapiuose Main Reado, pamatė jį tikrovėje, apsiriko, nes ir jis, sykiu su poetu, liūdi prie gražtais cypiančios mašinos. Tat:

Leisk man greta tavęs liūdiėti savų vardų, savų herojų; ir mintimis atritai lytiėti vaikystės prarastąjį rojų.

Tikro amerikiečio, „made in U.S.“, yankee tipa poetas taip vaizduoja:

Is tavo veido šviečia visų kraštų paivaistės — ir Ukrainos Sečė, ir Airijos pašlaitės. Rūstus germano veidas; galantiškas pranešas; ir skardžiausias aidas itališkųjų muzų. Ir liūdnas malonumas, lyg gelė rast ant kelio — lietuviuo naivumas, kvepiąs gimta pirkele; vikingų prasūnėnas; ir lenkas, ir ispanas; ir negras ir armenas... tautybių karavanas!

Homo Diplensis, atvykęs Amerikon, nusimena:

Ir vėl pradžia vargams įveikus vandenų; kramtyti chewing gums, klūpti prieš mašiną. Toks murzinas dangus, šilagtviai — šikštybė; čia niekiekių žmogus; o niekiekis — didybė. Pasaulis įstabus — aplinkui aukas, plienas. Ir aš prieš jo status bėjėgis, vargasas, vienas.

Pasaulis ir Moteris

Į PASAULIO LIETUVES
(Birželio įvykių proga)

Didžiausiomis lietuvių tautos sūnų ir dukterų aukomis iš po svetimos priespaudos atsikėlusį Lietuvai neįgaliai džiūgėsi savo nepriklausomą gyvenimą. Mūsų ramų ir kūrybinį darbą nutraukė priespa, išbrovęs ir nuo šimtmečių mūsų protėvių gyvenamą žemę, sugriaudamas mūsų statomas valstybės rūmus ir užgesindamas mūsų kultūros židinius.

Kraštą, kur pilkoji Baltija ir ošiaunioji Baltija, kur šaltas ir ošiaunioji kraštai, kur aukščiausias žiaurumo pasiekdamas 1941 m. birželio 14-17 dienomis, vien tik tada ir poliarines Sovietų Sąjungos sritis išstremdamas per 40,000 nekaltų mūsų tautos vaikų.

Anturaktą sugriūžęs, ir jau šeštusius metus mūsų žemėje besiaučias, okupantas sistematingai ir dar žiauresnėmis priemonėmis baigia naikinti mūsų tautą. Šiandien mus pasiekiančios žinios iš tėvynės byloja apie naujus masinius išvežimus į Sibirą, prievartos darbus, kur išstremtuosius laukia nepakeliamas šaltis, badas ir lėta kankinio mirtis. Taip pat kartais ir nuolatiniai areštai ir sumtuojami kankinimai. Išstremtųjų ir sumtuojamųjų skaičius siekia šimtus tūkstančių žmonių ir graso visišku mūsų tautos išnaikinimu.

Likusiems tėvynėje stengiamasi išrauti iš širdžių visa, kas sudaro žmogaus gyvenimo prasmę: tautybę, tėvynės meilę ir religiją. Nauju įnirtingu tęsiamas tikinčiųjų persekiojimas, sumami ir tremiami dvasininkai, tautos branginamos šventyklos paverciamos sandėliais, šokių salėmis ir arklidėmis.

Mes girdime sunkiai aidinčius mūsų brolių ir seserų žingsnius tolimame Sibire, negaltingai nuo motinų atskirtų vaikų gaudų skundą ir tėvynėje pasilikusiųjų mūsų kovotojų ir partizanų pagalbos šauksmą.

Ir visa tai vyksta dvidešimtajame amžiuje veikiant Atlanto Chartos, Jungtinių Tautų Chartos principams, Žmogaus Teisių Deklaracijai ir esant pasmerktam genocidui.

Mes, išgyvenusius mūsų tautos naikinimo pirmuosius etapus, gyvos liudininkės 1941 m. birželio 14-17 dienų išvežimo žiaurumą, būdamas didžiausio pavojaus dėl mūsų tautos likimo išvarkėse, susiradusios prieglobstį Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir kitose vakarinių demokratijų kraštuose, kreipiamės į viso pasaulio lietuvių moteris.

Mes kviečiame prisiminti lietuvių tautos tragediją — jos dešimties metų okupaciją ir po metų vykusių išvežimų, skelbiamos birželio 15-tąją mūsų rimties ir susikaupimo dieną.

Melkite tą dieną, kad Aukščiausias suteiktų mūsų kraštui laisvę ir nepriklausomybę, kad gražintų mūsų tautos vaikų iš tolimo Sibiro, kad atitolintų mirtį nuo mūsų tautiečių, kurie kankinami vergų darbais, kad laimintų mūsų brolius, kovojančius prieš okupantą.

Skelbkite tą dieną apie Lietuvai padarytą skriaudą savo susirinkimuose, minėjimuose, spaudoje ir per radiją.

Veikite savo vyrus, vaikus ir pažįstamus, kad jie remtų jūsų balsą.

Kovokite, kad vieningu visų pasaulio lietuvių darbu mūsų tėvynė atsikurtų laisvam demokratiniam gyvenimui.

Pabaltijo Moterų Tarybos Lietuvių Atstovybės Prezidiumas:
Birutė Novickienė,
Ligija Dirkenė,
Salomėja Narkėliūnaitė.
New York, 1950 m.

KOLCHOZŲ VIRŠININKĖMIS SKIRTOS MOTERYS

Biržų apskrityje okupantas įsteigė „Pergalės“ kolchozą. Josios pirmininkė rusai paskyrė Oną Rakickienę. Yra moterų ir kitų kolchozų prieškaijė. Dabar Lietuvoje vyrų skaičius žymiai sumažėjęs. Daug jų išstremta į Sibirą, kiti žuvo karo metu, o tretieji yra išėję į miškus.

Valerija Savinachova yra paskirta dirbtuvės „Kaspinas“ direktoriaus pareigoms. Aleksandra Kybartienė yra šiaulių „Vergstas“ dirbtuvės cecho viršininkė. Komunistai ją paskelbė agitatoriumi ir siuntinėja sakyti kalbas. Okupantas patenkintas josios darbu. Kalbėdama ji buvo išsiųsta į Birštono kurortą, kad sustiprėtų ir vestų platesnę agitaciją.

Is Jaroslavo atvažiavusi Elena Gziwickaja, be dirbtuvės direktorės pareigų, dar turi mokytį stachanovietes. Stacionariečiai tai toki spartuoliai, kurie stengiasi padaryti daugiau, negu darbdavys liepia. Jie smaugia silpnesnius darbininkus ir už tą smaugimą gauna premijas — dovanas ir atostogas.

PRIGLAUDE LIETUVĖ NASLAITE TERESĖ STRAŠINSKAITE

Po ilgų klajojimų ir vargų tremtinė Teresė Strašinskaitė surado pastovius namus Chicagoje. Mergaitė, kuri yra 7 ar 8 metų, apsigyvens pas ponus Thomas Miller, 1629 So. Dover St. Pastarieji įdėjo daug pastangų iki išluosavo Teresę iš prieglaudų Vokietijoje.

Teresė buvo surasta šale kelio Lietuvoje, 1944 metais, kai visi bėgo nuo bolševikų. Ją peėmė su savim jauna porėlė ir nusigabeno į Vokietijos gilumą. Bet vėliau vienas ir antras tų globėjų pasimirė ir mergaitė vėl pasilikė viena.

* Privalai vaiką auklėti galva, ne rankomis ir vaikų paklydimų priežasčių visų pirma savyje ieškoti.

SVETIMOS KALBOS

Nereta motina didžiuojasi, kad jos mažas, vos kelių metų vaikas jau pradeda kalbėti svetima kalba, ispanų, prancūzų, vokiečių ar kuria kita. Prieš pradėdamas mažą vaiką mokytį svetimos kalbos, prarastu pagalyvoti kokių rezultatų duoda toks mokymas. Dažniausiai jis sužaloja vaiko prigimtą kalbą, kurios jis dar nėra gerai išmokęs ir išsamoninęs. Vaiko gimtos kalbos tarėna ir išsireiškimai nukenčia kitos kalbos sąskaiton. Vėliau ir daug mokantis ir dirbant šis trūkumas sunku pataisyti. Tuo tarpu svetimoji kalba po kiek laiko vaikų užmirštama, užtai pav., susiduriama su vaikais, kurie maži kalbėjo kuria kalba, o apie 12—13 m. jos visai nebeatimsena.

Vaikas mokomas svetimos kalbos nejučiomis išvaizduoja, kad ši kalba yra svarbesnė. Tada jau pat kūdikiystėje vietoj išauginti pagarbą savajai kalbai ji nesamoningai numeigiamas. Vaikas įpranta savąją kalbą laikyti antraile. Taip kenkiame savos gražios, turtingos kalbos meilei ir vaikui. Ilgai mūsų kalba buvo niekinama, tad bent dabar turime daugiau ją branginti ir tą patį iškiepyti vaikui. Todėl peranksti pradėti mokytį vaiką svetimų kalbų nepatartina. Mokymas galima pradėti neankščiau 7—8 metų, kada vaikas visai sąmoningas.

KAZĖ TOMKUTĖ BINA SU OKUPANTAIS

Kazė Tomkutė, mokytojaujanti Vilniuje, 300 pradžios mokyklos mokinį įrašė į pionierius, is kurių taps komjaunimas. Už tą pasidarbavimą okupantas jį apdovanojo Lenino ordinu.

Ordinūs gaudavo ir nuo caro valdžios tie, kurie malšindavo kramolą arba organizuodavo juodąsias šimtines (ciornasotninkus).

Buenos Aires mieste 13. 5. 50 minėjo savo vedybinio gyvenimo sukaktį gerb. Kazimieras ir Elena Butkaitė Gasevičiai, žinomi mūsų kultūrinio darbo remėjai. Prie sukaktuvinių matosi jų trys dukros, du žentai ir artimiausių draugų būrelis, linkęjęs ilgiausiu metų pavyzdinai p.p. Gasevičių šeimai. (Foto: K. Dobkevičiaus).

DOVANOTA BAUSMĖ ŽMONAI NUZUŽDIUSIAI SAVO VYRĄ

Miestelyje Ramos Mejia, liepos 18, 1949, Lilia Nėlida Prior de Santillan, nužudė savo vyrą, kurio vardas Ramon Santillan.

Nors liudininkai įrodė nuolatinį vyro žiaurumą ir tai, kad nužudymas ivyko besiganant, vienok Buenos Aires provincijos sostinė, La Platos, Trečioji Apeliacijų Kamera 24. 5. 50 tą moterį nuteisė kalėti iki gyvos galvos.

Nepriešo nei 24 valandų nuo teismo padaryto nuosprendžio, tos moters prašymą išlaikė Buenos Aires provincijos gubernatorius, pulkininkas Mercante, ir, remdamasis įstatymais, dovanojo jai bausmę.

Is Olmos kalėjimo Nėlida nuvyko pas savo motiną ir vaikučius. Gegužės 25, minint Argentinos revoliucijos 140 metų sukaktį, vyriausybės bėto amnestuoti 425 mažesni nei skaltėliai, sedėję kalėjimuose ir daboklėse.

MOTERS IDEALAS

Londono BBC radijas surengė nepaprastą radijo valandėlę: keturi vyrai kalbėjo milijonams moterų, tema: „Idealus vedybinis sugyvenimas“. Nors ne vienbalsiai, tačiau susumavus, keturi prityrę, vedę vyrai išreiškė tokią nuomonę:

Supratimas vyrui reiškia daugiau, negu visa kita. Kiekvienas vyras trokšta užjautimo ir būti suprastas. Dvasonis skaidrumas: žmona visada turi būti ta pati būtybė, o ne koks gyvasis sidabras, kai ją vieną minutę nors prie žaidžios dėk, o sekantį akimogy išsiosai taip, kad net langai laksto. Gerumas: vesk tik tai, ką moterį, apie kurią kiti kalba: „kokį gerą būdą turi ji!“

DANUTĖ BUTKEVICIUTE — ZEMKALNIENE, gyvenanti: Holding Centre West Sale, Vic. Australia, ieško Stasio ir Emilijos Grūšų, Vokietijoje gyvenusių Klein Wittensee stovykloje ir atvykusių į Argentiną neankščiau, kaip 1948 m. gegužės 1 d.

Kasdieniniai Reikalai

MARIJONĄ Ž. KRUNKLIENĖ PRISIMENANT

Teisingai yra sakoma, kad ne apie tuos žmones ateinančios kartos su pagalba kalbės, kurie daugiau aukso prišikrovė, bet apie tuos, kurie kultūriname tautos gyvenime didesnę darbą atliko.

„A. L. Balsui“ noriu parašyti apie vieną skaitytoją, mirusią Brooklyne 21. 2. 50, būtent apie Marijoną Žemaitę Krunklienę, kuri visą gyvenimą gelbėjo savo vyrui, gerb. Jonui Krunkliui platinti spausdintąjį lietuvių žodį iševijoje.

Vėlonė buvo gimusi Varnuopiuose, Dauskių parapijoje, Liudvinavo valsčiuje. I JAV atvyko 1912 metais ir mirė sulaukusi 54 m. amžiaus. Jos tėvas, Jurgis Žemaitis, Marijampolės gimnazijos auklėtinis, buvo lietuvių škleidėjas, o diedukas, Jonas Giedraitis, senvaičiū vadinamas, daug padėjo knygnešiams. Kunigai Tamas ir Jonas Žilinskas buvo jos dėdės (pastarasis buvo Klaipėdos gubernatorius) o kun Varnagiris buvo jos pusbrolis. Marijampolės apskr virš. Misiurevičius buvo jos dėdė, o perna JAV viešėjusiam vyskupui Brizgiui vėlonė M. Ž. Krunklienė buvo teta.

Graži, kulturinga lietuvių moteris, visuomet didžiavosi savo lietuviška kilme ir jos veikla spausdintojo žodžio platinimo srity jai teikė visuotinę pagarbą, kaip kad ir dabar teikia nenulstamam spaudos darbuotojui gerb. Jonui Krunkliui. K. Svėrė. Brooklyn, N. Y., 5. 5. 1950.

PAVYZDINGAS LIETUVAIČIŲ ŽYGIS

Dienraštis „Draugas“ rašo, kad 26. 2. 50 „Boston Sunday Globe“ dienraštis paveiklį skyrė lietuvių grupės lietuvių atvaizdą tautiniuose rūbuose, pažymint, kad jos pildė „Junior Voice of America“ trumpų bangų transliacijos programą Europai.

— CHICAGO negrė poetė, Gwendolyn Brooks, automobilio mekaničė žmona, 32 m. amžiaus, yra pirmutinė negrė, laimėjusi šiemetinę Palitzer literatūros premiją. Ji ją gavo už eilių formoje parašytą baladę „Annie Allen“, iš negrų gyvenimo.

LIETUVES DAINININKES OPEROSE

Amerikos Operos Kompanijos solisčių tarpe kas kart girdisi daugiau lietuvių. „Carmen“ operoje vyriausią Oarmen partiją dainavo Dičiūtė Trečiokienė. Operoje „Trubaduras“ Leonoros rolę 7. 5. 50 dainavo dramatinis sopranas Izabelė Motiekaitienė.

— EVELINA KULVIETIENE, dailininko Kulviečio žmona, dantų gydytoja, 19. 3. 50 mirė Kolombijoje, kur yra jau trijų lietuvių kapai.

* Rūpinkis vaiko dėlei išlaikyti taiką namuose, pagalkov, kad tik išgeros moterystės gali būti geri vaikai. Saugokis kuriais neatargiais žodžiais sugriauti vaiko pastikėjimą ir sudrumsti jo sielos skaistybę.

BUVO GRAŽIOS SESUCIŲ GARVELYGIŲ IŠLEISTUVĖS

Birželio 2, 1950 is Buenos Aires į Chicago, Ill., JAV išskrido sesutės Anelė ir Gladys Gervelytės „Briff Express“ lėktuvu.

Išleistuvijų pobūvis joms tapo suaruotas Lietuvių Klūbe, Boedo 737, Bs. Aires, kuriame dalyvavo panelių Gervelyčių tėvai Pranas ir Petronėlė Vosyliūtė Gerveliai, B. Survila, I. Andrijauskas, broliai V. A. Sruogai, V. A. Andriuskaai su dukra studente, J. O. Sūdniei, K. E. Burbai su dukromis, kurių vyrėnėsi, panelė Hermėnia, pas kambio pianu; ponis O. Kasparienė, Birutė Petruskaitė su mamyte, ponis Elena Ešienė, aviatorius — komendantas Carlos Zukauskas, arch. Scaramal su žmona Irene Balčiūnaitė, „A. L. Balsui“ leidėjai P. O. Ožinskai ir red. K. Norkus, A. B. Tunikaiciai su dukra, C. O. Žibučiai su dukromis Nelida ir Tania, ponis M. Jasienė ir kiti p.p. Gervelyčių šeimos draugai.

Ponia Elena Ešienė ir kiti artimesni vyktandčių apsilankyti į JAV panelių Gervelyčių draugai tarė po žodį, linkėdami laimingai nukristi, ten gražiai atstovauti Argentinos lietuvių jaunimą ir vėl sugrįžti Argentinon, kur jų laukia visa kultūringa mūsų kolonija.

Nors abi Gervelytės yra gimę Anglijoje, bet jos priėmė Lietuvos pilietybę ir išvyko su Lietuvos užsienių palėis, gautais is Dr. K. Grauznio, Lietuvos pašantinio Pietų Amerikai, reziduojančio Urugvajaus sostinėje, Montevideo.

Brooklyn, N. Y., 5. 5. 1950.

ELENA DERVOJEDAITE, savo poezijos ir prozos kūrinius pasirašanti Baltijos Žuvėdros pseudonimu. Gyvena su savo vyru, fotografu ir sportininku Vladu Dervojedaiciu; a/c Foto „Baltica“, Libertad 62, Yaritagua, Estado Yaracay, Venezuela. Pradėjo bendradarbiauti „A. L. Balsui“ dar Europoj gyvendama. Dabar ivykus lietuvių susirinkimui Barquisimeto srity, gerb. Dervojedaite isrinkta Redakcinės Komisijos. Ji dabar kuriantį naują romaną — As tik trims dienoms, motina — is pergyvenimų Lietuvoje is karo metu. Greit jis pasirodys „A. L. Balsui“.

Kiekvienas is gerą knygą idetas centas šimterlopi apsimoka!

PARASYTIU TAU MARGA LAISKELI

Pasklydus mums po pasaulį, nemaža laiko reikalauja laisčių rašymas. Laiskai tapo saitas, kurio dėka Amerikon ar Australijon išvykę draugai nestojaucia visai atskirti. Taigi, turėtume kiekvienam laisčių sukaupiti visą savo dėmesį, kad kiekvieną laisčių sakinį suraitytume kuo dailiau, kad kiekvieną mintį išreikštume kuo aiškiau. Tegu nesijaučia žmogus, gaęs nekantriai laukta laisfelė, lyg būtų nusivylęs, ar nieko įdomaus neradęs.

Turėkime nuosavą, nuolatinę, vis tą pačią popierio spalvą, kad gavėjas is pirmo pažvelgimo į voką žinotų, kas rašo.

Kai sedam rašyti, įsivaizduokime, jog tas, kuriam rašoma, priešais stovi ir su juo kalbamės. Nuosekliai ir rimtas kalbas palikime vyrams. Moterų kalba, dažnai, plėpėjimu vadinama, dėl to nevengkime plėpėjimo ir laisfke. Rašykime laisvai ką matėm, ką girdėjom, ką galvojame. Laiskas ne disertacija, didelės tvarkos, nei rimto minčių dėstymo nereikalingas. Priešingai, galima šokinėti nuo vienos minties prie kitos, nuo vieno vaizdelio prie kito. Netęskime ilgai vienos temos. Tokį laisfka bus nuobodu skaityti. Juk tiek yra dalykų, kurie plunksna, kaip botagu, pirmyn varo: savo ar kitų nuotaikos bei sveikata, vakar ir užvakar matybos ir girdėtos smulkmenos, bendri prisiminimai, visos, žaibu pro galvą pralekiančios mintys, kambario ar buto aprašymas, bendras gyvenamo krašto apibūdinimas, pyrago receptas, pažiūros į gyvenimą, žinios apie bendrus pažįstamus, šilta ar šalta, bloga ar gera, ir dar, ir dar. Stenkimės kiekvieną smulkmeną vaizdžiai apibūdinti, kiekvieną pasikalbėjimą perduoti, kiek galima, gyviau, nebijodamos vartoti tiesiogines kalbos formas.

Rašykime įprasta, kasdienine kalba, nevengdamos paprastų žodžių, nei atskirų garsų pavaisdavimu. Nespausint su gramatika ir sintakse, sklandius ir aiškius sakinius drauge turi būti ir rašančiojo gyvos kalbos vaizdas, kad skaitant ausyse skambėtų rašiusiojo balsas.

Parašyti gyvą, idomų ir spalvingą laisfka — tai visų darbų pats moteriškiausias, vyrams nepamėgdijojamas. Vyrų laisfka, dažniausia, rimti

LIETUVĖ TURĖS IŠLAIKYTI SAVO BUVUSI VYRĄ

Mūsų moterys visur reikalauja lygių teisių su vyrais. Bet ten, kur reikia pinigų mokėti, jos lygybės nepripažista. Jos visomet žiūri, kad vyrai visur mokėtų. Bet kiekviena lazda tur du galus. Taip angdien atsiklio ir Minersvillėje, Pa.

Iki šiol, kiek žinoma, porai persikyrus, vyras moka material užlaikymą. Bet Minersvillėje gyvenantis lietuvis, Juozas Teraškevičius, kreipėsi į teismą, reikalaujamas, kad jo moteris mokėtų jam išlaikymą. Teisėjas, išsklausęs abiejų pusių, pareiškė, jog nesą tokio įstatymo, kad moteris užlaikytų atskiryusį vyrą. Vėliau betgi Teraškevičiui buvo pripažinta \$ 4 kas savaitė ir jo buvusi moteris turi jam tai mokėti.

Savo laiku Juozas Teraškevičius buvo pasiturintis žmogus. Jis turėjo kelis mūrinius namus ir gerai gyveno, bet kai užėjo desperacija, bankas namus atėmė už skolas. Vėliau vieną namą jis atpirko ant moters ir dukters vardo, bet kiek laiko, atgal jų šeimoje kili nesuspatingai ir ginčai, dėlei kurių Juozas Teraškevičius buvo pašalintas is namų. Kadangi jis įautėsi senatvę nuskrinaustas, tai krel pės teisman ir laimėjo. Materis turės jam mokėti po \$ 4 kas savaitė iki gyvos galvos.

Danutė Gilvydienė
diplomuota modistė
Rio Cuarto 3244 Buenos Aires

MOTERŲ PLAUKŲ KIRPĖJA IR SUKUOTOJA „OLIMPIA“
Moderniškas galvos dabinimas
c. Camacuá 78 (Rivadavia 6600)
Tel. 63-8575 — Bs. Aires
(vyksta į klijenčių namus)

ROJUS BE MOTERŲ

Kanados pakrasty, ties Nova Scotia, yra nedidelė žvejų apgyventa sala, žinoma kaip Išorinė Baldonija. Žvejai čia specializuojasi tunų gaudymu. Kai jie išvyksta jūron, saloje dažnai nelieka nei vieno gyvenotojo.

Tulas laikas atgal tą salą nupirko nuo žvejų vienas Washingtono turtuolis, Rusel Arundel, mėgstas medžioti ir gaudyti stambias žuvis. Bet nupirkęs salą, jis buvusių jos savininkų is tenai neišvyjo. Priešingai, jis pastatė jiems žmoniškus namus ir parasė konstituciją, kuri nustato tarpusavio sugyvenimo tvarką ir pasako, kas galima daryt ir ko negalima. Tarp kitko, negalima i tą salą išleisti moterų. Konstitucija sako, kad Išorinė Baldonija yra savistovi valstybė, kunigakštija. Ji atmeta net Gregorijaus kalendorių; metai yra skaitomi ne nuo Kristaus gimimo, bet nuo Išorinės Baldonijos kunigakštijos įsteigimo ir jos konstitucijos priėmimo. Taip ir pasakytas: „Si konstitucija parašyta ir priimta pirmasis Išorinės Baldonijos metais“.

Konstitucija duoda salos gyvenotojams labai plačią laisvę. Ji sako, žvejai yra žmonės patys sau. Jie turi teisę girtis ir meluoti, ir niekas nepivalo reikalauti is melagio įrodyti, nes tai varžytu jo laisvę. Visi gyvenotojai yra paliuosuti nuo moterų, nes tai varžytu jo laisvę, nuo peikimo, nuo barzdos skutimo, nuo mokesčių ir nuo kitų apskunkinimų.

Bet tuo pačiu laiku žvejams leidžiama keiktis, blyvgyzoti, triukšmauti, gerti, lošti, per naktį nemiegoti, o per dieną gulėti.

Kai pasiklido žinios apie šitą vyrų „rojų“, prasidėjo „žvejų imigracija“ į tą salą. Salos vyriausybė tada nustatė „įstojimo mokesčių“ is pradžios buvo imama po \$ 50 nuo „ateivio“, o paskui pakelta iki \$ 100. Bet kaip visuose „rojuose“, tip ir Išorinė Baldonijoj vėlmas pradėjo pagundos darbą varyti. Moterims paripuo sužinoti, ką tenai vieni vyrų daro ir kaip jie be gražiosios lyties apsieina. Kaip Ievai norėjosi paragauti „uždrausto vaisiaus“, taip šitoms norėjosi išgauti i uždraustą salą. Bet kol saloje sedėjo Arundelis, visos moterų pastangos iškelti tenai koją baigėsi nepasisekimais.

Vieną dieną tačiau Arundelis nutarė grįžti į Jungtines Valstijas briedžiū medžioti. Savo vietoje jis paliko savo sekretorių, Elson Boudreau, kuris kartu yra ir Baldonijos užsienio reikalų ministeris. Materys pradėjo kalbinti jį. Ir jis tuoj suminkštėjo. „Reikia pakeisti Baldonijos konstituciją. Reikia išleisti moterų“, pasiūlė jisai žvejams.

Ir tarp Baldonijos žvejų dabar eina ginčai. Jaunesni vyrai sutinka konstituciją keisti, bet seniai žvejai priešinas. Kam čia mums reikia tos bėdos, sako jie. Esą, dabar turim laisvę, kaip norim taip gyvenam, o išleisk moterų, tai reikės barzdas skustis, maudytis, puodus plauti, ir t. t. Kam to visko reikia?

Vis dėto išrodo, kad pagunda palams viršų, ir kai Arundelis i tą salą sugrįš, jis jau ras tenai pilna moterų. Keleivis.

PROSTITUTĖS TERS TARNYBOJE

Maskvoje labai maža „prostitucijų, mat jų „profesija“ marksistinėje — socialistinėje valstybėje laikoma „neįmanoma“. Tų mergaičių prostitucija yra pripuolamo charakterio ir skirta, žinoma, tiktai „vidaus rinkai“. Prie svetimsalių tos mergaitės neprileidžiamos. Užsieniečiams skiriamos specialios mergaitės. Jos atidžiai išrenkamos, žinomos, visos labai gražios, inteligentiškos, praejusios „užsienių mokslių akademiją“, mokančios bent vienu svetimą kalbą. Jas prižiūri MVD. Santykių užmegzimas su nevedusiais užsieniečiais eina maždaug tokiu keliu: vieną gražią dieną pas tą užsieniečių skambina telefonas — „čia kalba Tania, tu prisimeni?“ žinoma, užsieniečis nieko neprisimena, nes jis niekuomet tos Tamos nėra matęs. Kartais tuo „ryšiai“ ir baigiasi, bet kartais užsieniečis, „užsakabina“, ypač, jei jis nesurišytas ir megejas panašų nuotykių. Jis gali būti tikras, kad mergaitė bus tikrai įdomi. Tos mergaitės turi viską, ką užgirsta ir patiria iš užsieniečių, pranešinėti MVD. Panašiai tarnybai yra užverbuoti ir visi Maskvos viešbučių, kuriose gyvena ar sustoja užsieniečiai, kelneriai, tarnaitės, pažai, portje ir t. t. Neaišku tik, ar tos mergaitės gauta is MVD nuolatinį atlyginimą, ar jos turi pačios užsidirbti pragyvenimui is santykių su užsieniečiais. (NYHT).

VAIKŲ KAMPĖLIS

ONUTĖ IR GĖLYTĖ

Saulitai padangė, skaisčiai suspindėjęs, žvalges Onutė, I gamtą išėjęs.

Staiga jos akutės Pamatė gėlytę, Kurios žali lapai Pageltė — nuvytę.

Pritūpė Onutė Gėlę glamonėti, Ir staiga pradėjo Ji su ja kalbėti:

— „Pasakyk gėlyte, Kodėl Tu taip šiūdi, Kokie vargai spaudžia, Kas Tavyje glūdi?“

— „Ak, miela mergyte, Man mirtis ateina, Aš aplink tegirdžiu Žiaurią žiemos dainą.“

„Šalna žiedą gnaibo, Lapelius rđiovina, Šaltas rđuzenos vėjas Mane laužt ketina.“

Pravirkto Onutė, — Gėlytės galėjo, Bet jos sąsėrėlis Niekio nepadėjo.

Pustelėjo vėjas, Gėlės stiebas lūžo. Krintant jai ant žemės, Ziedelis sudužo.

Leonas Kancauskas.

AR VISOS KARVĖS DUODA BALŲ PIENĄ

Važiuoja keliu motina su kūdikiu. Bevažiujant jiems pasitaiko įvairūs ir kūdikiui įdomūs vaizdai. Klausimams nėra galo: „Mama, kodėl? kur? kaip?“ ir daug kitų. Motina sūneliui aiškina. Vieną klausimą atskaus, seka kitas.

Vaikas pamatė pievose besiganant juodas karves. Jis buvo matęs žalias, baltas, žalmarges, juodmarges karves, bet juodų neteko matyti. Nustebeš šaukia:

— Mama, žiūrėk, juodos karvės! — Taip, vaikeli, — motina patvirtina.

— Ar jos duoda pieną? — klausia. — O kaipgi, duoda, kaip ir visos karvės.

— Bet aš nemačiau niekad juodo pieno.

— Nematei dėl to, kad juodo pieno nėra. Ir šios karvės duoda baltą, bet ne juoda, pieną.

Vaikas kiek nustebeš galvoja, kaip tai gali būti. Motina jam aiškina: — Matai, Jurgeli, tu stebiesi, kaip juoda karvė gali duoti baltą pieną. Žiūrėk, apvilksiu aš tave juodais drabužiais, ar baltais, tu paliksi tas pats Jurgelis, bet ne kitoks. Taip pat ir karvė, — ar ji bus balta, ar juoda, ar kito kokio plauko, tačiau palieka karvė, duodanti baltą pieną.

— Ar visos karvės duoda baltą pieną? — Taip, vaikeli. Dabar Jurgelis suprato, ir nauji klausimai jam lenda į galvą. Meškutis — „Eglutė“

Lietuva Senuose ir Naujuose Raštuose

I. 1348 m. maro mėn. ir žydų bėgimas į Lietuvą

Žinomas Bavarijos katalikų teologas, bažnyčios istorikas ir politikas Ignaz von Dollinger, miręs prieš pirmą pasaulinį karą, savo knygoje „Das Judentum in Europa“ tarp kitko rašo:

„Didysis maras, 1348 metais nusiaubęs visa Europą, galėjo būti žydų darbas. Jie esą kartu su raupuotųjų prieglaudų gyventojais sudarė slaptą samokslą užtikrinti šalinimą, šaltinius ir net upes. Zofingeno mieste esą buvo rasta nuodų viename šulinyje. Kal kurie žydai ir raupuotieji prisipažinę darė šiuos nusikaltimus. Dėl to kilusi tikra fanatizmo ir gyvuliško keršto audra, pokio Europą dar nebuvo mačius. Kai kuriuose miestuose žuvė tikstantieji aukai. Dangelis nusižudė patys, kad nepakliūtų minios pėkšniui. Veltui popiežius Klemensas VI dviejuose bulėse paskelbė, kad žydai esą nekalti. Tikslai skubiai pakėmusieji į tolimą Lietuvą buvo išgelbėti ir radę ten prieglaudą“.

II. 1520 m. Paacelsus apilankė Lietuvą.

Garsusis viduramžių pabaigos filosofas, alchemikas ir gydytojas Bombastus Paracelsus von Hohenheim, gimęs 1493 m. Eisingerode an der Gihl (šveicarijoje), buvo labai neramūs būdo žmogus ir per savo neilgą amžių spėjo apkeliauti beveik visa Europą. Jis žinojo ir suprato daugiau nei kitus to laiko gydytojus — sakoma, kad išgydė 18 karalių ir kunigaikščių — todėl priėmė ir pavyduolių jam netrukė. Savo gausiuose raštuose jis stengiasi kiekviena proga savo priešams atskirti. Vienoje vietoje jis savo dideliu patyrimu išrodyti išvardija visą eilę jo aplankytų svetimų kraštų — pirmoje eilėje Lietuvą.

„Nejaugi mano patyrimai, kurios aš dideliu voveriu surinkau Lietuvoje, Olandijoje, Vengrijoje, Dalmatijoje, Kroatijoje, Rhodos salose, Italijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje, Portugalijoje, Anglijoje, Danijoje ir visuose Vokietijos kraštuose, turi būti pajaukia ir pasityčiojimas?“

III. 1698 m. pavasarį Ignaz von Guarint keliauja per Lietuvą

Austrijos karaliaus pasantynas pas carą Petrą Didįjį, Ignaz von Guarint, pagal to laiko papročius, su dideliu minia tarnų ir palydovų kelio iš Vienos per Dancigą ir Vilnių į Maskvą ir savo pranešimuose vaizdžiai aprašo kelionės vargus dėl nepaprastai gilaus sniego ir dėl labai didelių karo sunaikinimų Lietuvoje. Vadinas „Amžinosios taikos“ sutartimi tarp Rusijos ir Lenkijos 1686 m. Smolenskas buvo galutiniai po ilgą karo metų atiduotas Rusijai. 1698 m. balandžio 11 d. jis rašo iš Smolensko:

„Šitos pavojingos nesantarvės ir žiaurūs mūšiai sukėlė visoje Lietuvoje ligi maskolių sienos tokį brangymetį ir baime, kad daugelyje vietovių nei gyvos dvasios negalima buvo sutikti. Nuo šitos blogybės teko ir man daug nukentėti, nes labai brangiai kaštuodavo maistas žmonėms ir pašaras arkliams, kurį aš beveik kasdien su savim turėdavau. Neaprasomai ir žmonių neprisirėmami gausiai iškritęs sniegas taip mano kelio-

nės greitį sulaukė, jog tekdavo kintyti po 10 ir daugiau arklių į kiekvienas roges, ir kai kurią dieną su didžiausiu vargu tik vieną arba daugiausia dvi mylias tenuvažiudavau, nes arkliai taip išvargdavo, jog dažnai reikėdavo porą dienų išsėtis ir nuolat naujų arklių ieškoti“.

IV. 1932 m. šveicarių laikraštis stebisi Lietuva

Komentuodamas Kauno Vytauto didžiojo Universiteto profesorius Vladimiras Šilkarskis knyga apie rusų filosofą Solovjevą, šveicarių laikraštis „Vaterland“, leidžiamas Luzernoje, 1932 m. gruodžio 11 d. rašo:

„500 puslapių dydžio knyga „Solovjevs Philosophie der Alleinheit“, kurios autorius prof. Vladimiras Šilkarskis dirba Lietuvos sostinėje Kaune, yra išleista su Lietuvos vyriausybės parama kaip 9-tas Kauno filosofijos fakulteto darbų tomas. Šiais tautų neapykantos laikais tenka šį didžiulį dvasiškumą ypatingai pabrėžti: Lietuvos istorijos išleidžia knyga vokiečių kalba apie rusų mintytoją, nežinint nei to, kad Solovjevas buvo nuširdus slaviskai-katalikiškosios Lenkijos draugas“.

V. 1949 m. Gottingene anatomijos profesorius Žavisi Lietuvaiškuoju liaudies menu

Gottingeno universiteto anatomijos instituto profesorius Dr. Rudolph Backman rašo šio straipsnelio autoriumi 1949 m. sausio 2 diena:

„Didžiai gerbiama p. V. U. Atsiųsdamas man knyga „Lithuanian Art in Exile“, Jūs padarėte man labai didelį džiaugsmą. Lietuva buvo mums pirmiausia tik sąvoka žemėlapyje, ir tik Gottingeno lietuvių studentų grupės suruošty koncertų proga pirmą kartą pažinau, kokie puikūs žmonės yra lietuviai. Iš šios knygos lapų kalba ir mane vėl šios simpatiškos tautos menininkai. Aš linkiu Jums ir visiems Jūsų gerbiamesiems tautiečiams ko humaniškaus būdu grįžti iš tremties į Jūsų gražią tėvynę“.

Surinko ir išvertė J. V. U.

LIETUVA PRIEŠ 700 METU

Lietuvių tautai teko ryžtingai kovoti 1240 - 1377 metais, kad apsiginti nuo kryžiuočių, kurie plūsdavo Lietuvon, kad nuplauti savo kardus nekrikščioniškame ramių, savo žemę mylinčių lietuvių kraujuje.

Ne iš kitų, bet tik iš anų laikų stiprybė semti mums pataria Didis Lietuvos Kudirka.

Čia paduodame ištraukas iš Vlodo Mingėlos rašinio, tilpusio „Naujiuose“:

Kryžiuočių ordinas vis dėlto dažniau puldinėdavo Lietuvą. Buvo įprasta, jog kr. ordinas suruošdavo bent porą žygių metuose: vieną žiemą, vasario mėn., o kitą — rugpjūčio mėn. Tuo laiku geriausi keliai: žiemą visos pelkės — raistai, ežerai užšalę, o vasarą — keliai išdžiūvę. Taip pat vasario m. gyventojai jau būdavo pasirušę mėtos vasarai, gi rugpjūčio mėn. pabaigoje beveik visi jėvai būdavo suvežti į daržines. Tad paminti metų laikai labiausiai ir tiko pasipalėsimui tikslams. Tačiau pasitaikydavo metuose ir daugiau negu du puolimai. Istorija byloja net apie aštuonis žygius metuose. Kalbami ne reguliariūs karo žygiai dažnai buvo ruošiami tuomet, kuomet iš Vakarų Europos pas kryžiuočius atvykdavo žymų svečių.

Kryžiuočiai rengdavo pramogines medžiokles Lietuvoje

Tai buvo parodomieji — tarsi medžioklės — karo žygiai. Tiesa, buvo paimama sauguma. Taigi, saugiose vietose, „po pramogų“ tokiems garbingiems svečiams, kryžiuočiai surengdavo iškilmingus pietus, laike kurių kai kurie „pasizymėję“ svečiai „už narsumą“ buvo pakeliami į riterius. Tuo tarpu jų „narsumas“ bei „pasizymėjimas“ pasireiškėdavo kelių lietuvių sodybų sudėginimu arba nekaltų žmonių (moterų, vaikų ir senelių) išžudymu. Anais laikais buvo madoje kviesti Vakarų Europos riterius „papramogausti“ ir „pakariauti“ su pagonimis lietuviais.

Kiekvienas „garbingas“ vokiečių riteris stengėsi pasizymėti, būtent: nuplauti savo kardą lietuvių pagonių kraujuje. Todėl tokių žygių pasitaikydavo gana daug.

Kęstučio ir Algirdo laikais 1345—1377 metais kryžiuočių ordinas buvo Lietuvą užpuolęs septyniadesimt kartų. Livonijos ordinas per tą laiką įvykdė trisdesimt karo žygių į Lietuvą. Per tą patį laiką lietuviai atsiseisė keturiasdesimt dviem puolimais.

Su pasididžiavimu šiandien skaitome, jog laike tų atkaklių kovų ir skerdynių kariaujančių sienos nė kiek nepasistūmėjo. Iš to dera daryti išvadą, jog ejo kova arši ir nepermdaunama — dėl tautos gyvybės ir ateities. Lietuvis jau iš seno mylėjo savo tėvynę ir dėl jos aukojosi: — gyventi laisvam arba žūti.

Visų kovų su ordinu našta gulė ant Kęstučio pečių. Tuo būdu Kęstutis buvo vienintelis ir lygams sau neturintis karys — nuo vokiečių ordino Lietuvos gynėjas. Jis buvo ne tik narsus Lietuvos gynėjas, bet ir genialus karo vadas, mąstytojas, teisingumas ir garbės gynėjas.

Tiesa, negalima nepaminti, jog minėtas karo žygius ir ordeno žemę pradėjo rengti jo brolis Algirdas. Iš viso jie abu pavyzdingoje santaikoje gyveno: vienas antrą rėmė, padėjo, užjautė. Tarp jų nėra buvę ginčų ir nesuipratimų. Nors Algirdas buvo didysis Lietuvos kunigaikštis, o Kęstutis tik — artimiausias giminė ir brolis, kuris turėjo gana svarbią vietą valstybėje, bet abu mokėjo taip darniai ir sklandžiai tvarkyti valstybės reikalus, jog ano meto diplomatai bei kunigaikščiai negalėjo atsikirti, kuris jų vyresnis. Tik tokio pavyzdingo sugyvenimo, vienybės dėka tokiu kritišku valstybei metu lietuvių tauta sugebėjo atsispirti kur kas galingesniai priešui — kryžiuočių ordinui, kuriam tuomet ejo į pagalbą visa Vakarų Europa. O tokių kovotojų (riterių) važiuodavo iš Čekijos, Danijos, Anglijos, Prancūzijos ir iš kitur.

Baigiant negalima neužakcentuoti

Lėkite dainos...

Lietuviai yra dainų žmonės. Tos gražios mūsų tautos dainos skambėjo lietuvių pirkiose, laukuose, prie girių ir ežerų. Jos skambėdavo prie darbo, per šventes ar pasilinksminimuose. Ir kaip būdavo miela, kada vasaros vakare girdėdavai gražius žodžius ir melodijas liejantis ir lekiant iš kaimo į kaimą!

Tai Lietuva dainavo. Dainą pamėgo ir į Ameriką atvykusieji lietuviai bei jų vaikai. Čia įdedame keletą populiariausių dainų, kad jų turėti po ranka. Kai kurios jų yra rašytos autorių, kai kurios liaudies dainos. Jos parinktos žiūrint, kurios dažniau dainuojamos. Bet vietoj dedamų būtų galima rasti šimtai kitų, lygiai gražių ir populiarių, — juk lietuviškos dainos lobis yra tiesiog neišsemiamas!

Sekantiuose „A. L. Balsas“ numeruose talpinsime gražiausių mūsų liaudies dainų, kad ir šioje padangėje jas galėtų kartoti dideli ir maži lietuviai. O dabar — tegul skamba mūsų dainos...

abiejų brolių darnaus sugyvenimo. Tai visų laikų lietuviams šviečiantis gražus pavyzdys, kaip reikia sugyventi, kaip reikia tėvynę mylėti, jai aukotis, kovoti ir laimėti. Ir itin šiais laikais, kada mūsų tėvynė Lietuva gyvena, gal būt, savo gyvenimo istorijoje tragiškiausią laikotarpį, pasimokykim iš Algirdo ir Kęstučio vienybės, kovingumo dvasios — tolerancijos, darbais pagrįstos tėvynės meilės, o padarytos išvados palengvins mūsų sugyvenimą ir neabejotinai priartins lietuvių tautos — alfa ir omega — laisvės triumfą.

KAI AŠ TURĖJAU KAIME MERGELE
Kai aš turėjau kaimą mergelę
šiau lankyti kas vakarėlį.
Oi lyli la-lia...
Kai aš nuėjau, ilgai stovėjau,
Prikelt mergelės aš negalėjau.
O lyli la-lia...
Mergelė mano, ko tu tylėjai,
Gal išleidiu kitą turėjai?
O lyli la-lia...
Neišleidiu kitą turėjau,
Pavargus buvau, miego norėjau.
O lyli la-lia...
Pavargus buvau, miego norėjau,
Tavęs, berneli, nė negirdėjau.
O lyli la-lia...

ANT TĖVELIO DVARO
Ant tėvelio dvaro
Sakalai krypavo,
Sakalai krypavo,
Dūdėlėm dūdavo.
Ar aš nelaimingas,
Tėvelio sūnelis,
Ar aš nepasėriau
Sau bėro žirgelio?
Ar aš nepasėriau
Sau bėro žirgelio?
Ar aš nepagirdėjau
Tyrų vandenėlių?
Rytoj reiks man joti
Į svetimą šalį,
Į svetimą šalį,
Į maskolių žemę.

Sudiev, mergučėle,
Balta lėlijule,
Aš tau parašysiu
Margą gramatėlę.
Kas man iš to rašto,
Margos gramatėlės,
Jeigu nematysiu
Savo bernučėlio.

TEN, KUR NEMUNAS BANGUOJA... Zavėtinias Lietuvos upių tėvas Nemunas srauniai plaukia į Baltijos jūrą, pro miestus, miestelius ir kaimus, dabar okupantų verčiamus valdiškais dvarais o Nemuno alies valstiečiai paversti baudžiauninkais.

STEPAS ZOBARSKAS

Dantukai

Mūsų miestelis mažas kuo skiriasi nuo kitų Aukštaitijos miestelių. Namai mediniai, tik vieneri kiti prasiškię mūras Mažutės krautuvėlis. Mūrinė bažnyčia su aptrupėjusia šventoriaus tvora. Varpinė, aplink kurią žužia miestelėnų vaikėzai, tykodami nutverti virvę ir taip patraukti, kad puse parapojų nuaidėtų varpo dūžiai. Vidury miestelio turgavietė, o prie šais ją — valsčius, pieninė, nuovada, paštas ir vartotojų bendrovė „Viltis“. Debesėlis dulkių, kai kaimiečiai pravažiuoja akmeniniu grindiniu, tarpdurios smalsūs vaikėški veidai — štai paveikslas mūsų miestelio, šalia kurio tyvuliuoja ežerėlis, apauginęs krantus alksniais ir karklių krumokšniais.

Vieną pavasarį popietę miestelio klebonas, dešinįjį rankoj laikydamas lazda, o kairę — skrybėlę ir brejivorių, išėjo pasivaikščioti. Jis buvo vidutinio ūgio, gerai sumites. Atkūštas pilvuokas, baltos rankos, vietomis smarčiai plaukias apžėlusios, gudriai priimerktos akys, šypsena veide — viskas rodė, kad jis yra kilnus žmogus ir neabejotinas šio miestelio šeimininkas. Štai, praedamas pro šalį laisvė, kanėšys pagarbai nutraukia kepurę. Ten jaunas dviratninkas, vikriai mindamas kojom, linkteri jo dvasiškai kilnybei. Ties turgavietės išėgė iš krautuvės silkmė nešina moterėlė ir puola bučiuoti rankos. Klebonas stabteri, paklausia, kaip sekasi, patapnojia delnu per skruostą ir leidžiasi toliau į miestelį.

Stauga ko žvilgsnis įstrigo ties mūriniu pastatu, prie kurio trūksėi jaunas vyrukas. Vienmarškinis, apmukusiom kelnėm, užlipęs ant viršutinės pakopos, rasė kažkokias raides. Iš tolo sunku išskaityti, kas parašyta, ir klebonas buvo — priverstas iš sutanos kisenės išsiimti akinius.

„Vaistinė arba Apatieka provizoriaus Gaigalo“ — perskaitė puslapiu, pas-

kui pakėlė akis į vaikiščią, kuris pasistiepdamas gražino raides, ir susūko: — Ei, vaikinė, lipk žemyn! Dažytojas iš karto nerangiai atsukio, bet pamatęs apatijoje bestovintį kleboną, greit padėjo ant lentos darų kibiriuką su teptuvu ir šuoliais nirsitro žemėn. Jis labai drovėjosi, kad būdamas taip sustipęs, negali paspausti kunigui rankos. Užtat linktelėjo galva ir, nelyginant kareivis, sumušė kojom.

— Kas čia per kromas? — paklausė klebonas. — Čia bus aptieka, — atsakė vaikinė.

— Matau, kad aptieka. Bet pasakyk man, kas toks ją ištaisė? — Kad niekas jo nepažįsta. Sako, atsikraustęs iš apskrities miesto.

— Gražus paukštelis, jeigu iš apskrities miesto kraustosi į tokį miestelėliškį. Norėčiau pamatyti, kaip jis atrodo.

Bet dažytojui nebeteko aiškinti. Pro duris bėgte išėgė liesas, net per daug jau sulysęs žmogutis, truputį lenktonosis, paniurusio žvilgsnio. Plaukai juodi, ilgom žandenom, bet žandenos beveik jaugusios ir skruostų įdubimus. Tikras gyvakara.

— Malonu pažinti parapijos šviesai! — susuko jis, visai glėbiu apglodamas kunigą.

Klebonas abejingai patriesė ranką; provizorius, labai karštai spausdamas, pakratė. Jo akys iš karto pasidarė šviesesnės.

— Malonu... Labai malonu! — Matote, gerbiamas dekanė... — Aš ne dekanas, — pataisė kunigas.

— A, vis tiek būsite dekanas, anksčiau ar vėliau. Tai matote, dekanė, atėjau padėti tamstai. Tamsta gydyti žmonių sielas, o aš pasiryžęs gydyti jų kūnus. „Sveikame kūne sveika siela“ ar kaip ten. Išėina, kad mums teks bendradarbiauti.

— Taip taip — atsakė kunigas, — tikiu, kad tamstos vaistai nepastos kelio mano juodosioms mišioms, o tai subankrutuotiau ko gero.

Ir abudu staiga pradėjo juoktis. Klebonas juokėsi atsilodamas, patrep siandamas lazda, o provizorius susieriedamas, spausdamas gyslotas rankas prie įtraukto pilvo. Paskui šeimininkas pakvietė svečią į vidų pasijūrėti remonto, aprodę spintelės, lentynėles, krūvas suverstų deščių, kurios esančios su pačiais geriausias vaistais. Ta proga padovanojo klebonui jodo bonkute ir truputį miltelių nuo galvos skaudėjimo.

Nuo tos dienos juodu pasidarė neišsikiriami bičiuliai. Provizorius niekuomet nepavėluodavo į rytines pamaldas. Klebonas savo ruožtu dažnai kviesdavosi pusręčių, o vakare, kai vaistinė būdavo uždaryta, išėidavo abudu pasivaikščioti po miestelį, pasisėkūčiuoti su pravažiuojančio autobuso keleiviais arba su konduktorium. Kartais nuėidavo gana toli pakrantėmis, iš kur grįždavo vėliau vakare, besigerdamai kylančiu rėku.

Klebonas dėl savo nepaprastai didelių kojų buvo pramintas virvintu. Niekas jo kitaip ir nevadino. Iš kur miestelėnams atėjo į galvą toks vardas, sunku pasakyti. Tik senukai kartais prasitarėdavo, ešą, kadaise gyvenęs tokia pavardė kalvis, toks tvirtas, kad lengviausiai galėdavo raityti storičiausias pasagas. Ir kojos jo būvusios lygiai tokios pat didelės, kaip ir mūsų klebonėlio. O vaistininką parminė virvele dėl jo vikrumo.

— Sukasi, kaip virvelė, — sakydavo žmonės, žiūrėdami į jo miklius pirštus, gyvatiskai besiraitančius, ir negalėdavo atsistebėti, kaip vikriai jis laktose iš vienos kerdės į kitą, įješkodamas vaistų ar darėdamas mikštūrą.

Nuo tos dienos, kai klebonas pradėjo vaikščioti su vaistininku, miestelėnai, norėdami prajuokinti savo draugus, rodydavo pirštais:

— Žiūrėkit, virvintas su virvele išėjo paežerėn.

Samojingseni net dainelę sugalvojo: Virvintas ir virvelė, Tai vyruciatai, tai porėliė, Ir ji pasklido po visą valsčių, kurią net piemenys, sekiodami paskui ban-

dą, pradėjo visa gerkle plysauti.

Klebonas iš karto lyg ir pykterėjo, bet paskui jam pačiam ėmė patikti, todėl dažnai kreipdavosi į savo bičiulį:

— Ei, virvele, ar jau baigėi tą savo nelaimingą mikštūrą? Ar nepadidinai arseniko dozės, nes per vieną savaitę užpirko trejas juodasias?

Vaistininkui buvo vistiek, kaip jį vadina. Svarbu, kad plauktų pinigais. Ir jis juokias atsakydavo: — Padidinau, bet labai nedaug. Tik tiek, kad pakaktų Dievo veidui pamatyti.

Vaistinė tikrai turėjo didelį pasisekimą. Eidavo pirkti vaistų iš aplinkinių kaimų, važiuodavo važiuoti ir į jodavo raiti, o provizorius, apsilvilkęs baltu rūbu, mikliai vnyndavo etikėtes, sukdamo bonkutes, perrašinėdavo receptus. Prieš paruošdamas vaistus, jis pats dar pačiupinėdavo pulsą, kartais paklausydavo, kaip išdribs plaka, paprašydavo išsižioti. Po to rimitai palingudavo galvą ir, nieko nesakydamas, eidavo ieškoti vaistų. Kaimiečiai, mėgdindamos nusiderėti, kartais pa mėgdindavo lygtis su juo dėl kainos, tačiau provizorius pasilikdavo nepermdaujamas.

— Yra taksa, — sakydavo jis, — ir aš nieko negaliu padaryti. Ne pats juk gaminu vaistus. Juos atveža iš svetimų kraštų. Antra vertus, jeigu tamstai labiau rūpi žmogaus gyvybė, negu tuo kelios dešimtys centų...

Šitokiais žodžiais paveikdavo kiekvieną. Ir pačios skūpičiausias moterėlės, į kampą nusisukusias, pradėdavo raustis pinigų apatinio sijono kisenėse, arba atraišydavo skarelės mazgus ir paimdavo slepiama turta. Minty jos skaičiuodavo, kiek reikės parduoti kiaušinių ir sūrių, kol išrinks tokia suma, bet kat eina kalba apie sūnaus, dukters arba vyro sveikatą...

II

Vieną dieną vaistinėnė įėjo nedidukė, apypilnė, raudonskrūstė moteris. Jos rudos akys žvaliai judėjo po tankiom blakstienom. Metų jį galėjo turėti kokius dvidešimt septynis, astūnis, o gal ir visais tris dešimtis. Apisrisiusi šviesiai melsvo, geltono šilko

skarele, iš po kurios lindo juosvų plaukų suroga, ji valandėlę stabterėjo ties durimis. Vaistininkas buvo nuėjęs gilumom kambario, už visos eilės lentynų lentynėlių, ir moterėlės, nematydama nieko vaistinėje, nedrįso arčiau žengti. Tikslai pamačiusi atėnantį vaistininką, linktelėjo galva, nu sisųpoje jo tarė:

— Maniau, kad nieko nėra. Norėjau pasiimti vaistų ir išėit neužsimokėjęs.

— Pavojinga, nežinaant, kokių reikia, — atsakė juokaudamas vaistininkas. — Kartais galima per daug sveikats pasidaryti.

— Nesakyk, tamsta, sveikatos niekuomet nesti per daug. — O vis dėlto...

Ir jis nutilo, nebežinodamas, ką sakyti, tik žvilgsniu pradėjo klausyti, ko atėjusi. Moteris suprato.

— Nė pati nežinau, kokių vaistų reikėtų, — kalbėjo ji, eidama arčiau prie vaistinėjos vartelių, skiriančių vaistininką nuo pacientų. — Žinot, taip pradėjo skaudėti krūminį dantį vos neverkiu. Dabar lyg perstojo kiek, bet, Dievas žino, ar ilgam. Visą naktį nebuvau apki sumerkus. Tegu jį bala, kokia opė.

— O kas pasidarė tamstos dantukui? Išpuvęs? — Kur ten bus išpuvęs. Sveikiaušias.

Vaistininkas priėjo prie pacientės ir, visias apimtas moteriško šviežumo, kuriuo dvelkė atvykėlė, paprasė išsižioti. Atsargiai kaire ranka paėmęs už smakro, dešine prisiliesdamas skruostui, pasilenkė ir pažvelgė į burną, pilną baltut-baltutėliais dantukų, tokių švairių, žvilgančių, kokių reta pajieskoti. Tikslai patys galiniai, proto dantys, buvo parudavę, o vienas net gerokai pojuodęs. Vaistininkas paėmė metalinį kabluką ir pakrapstė juodąjį tašką. Moteris krūptelėjo.

— Taip taip, truputėlį genda, bet, žinoma, nieko pavojingo. Duok, Dieve, kad visis tokius dantis turėtų. Užėik tamsta pas dantų gydytoją, jis viską sutvarkys. Nė nepajusi, kaip vėl būsi sveika.

— Tai jau ne! — tvirtai atsakė pacientė. — Del tokio mažmožio aš netrauksiu dančio.

— Nebūtina traukti. Jis ir be traukimo užtaisys.

— Jau tamsta nesakyk. Pažįstu dantistas: je tik ir dairosi, kad kur ką nors išrovus. Iš to gi jie duoną valgo.

— Gal ir be gydytojo bus galima išsiversti. Matysim. Nagi prašyčiau dar kartą leisti pažiūrėti į tamstos dantukus.

Jis prisitariu labai arti, gal net per daug arti, ir — keistas dalktas! — pirmąkart po tiekios metų pajuto smarkiau plakant savo širdį. Pablgės dar ligi šiol nepatiro jausmo, senasis kavalierius ypl staiga atsitraukė, užėjo už vartelių ir pradėjo kalbėti, stengdamasis suvaldyti išbėgęjusį alsavimą:

— Taip taip. Dantukai — perlas. vienok reikia prižiūrėti. Niekas taip nepuošia žmogaus, ypač moters, kaip sveiki, gražūs, lygūs dantukeliai. Niekuomet nereikia krapstyti su adata. Geriau va tokia plunksnelė.

Ir provizorius išėmė žašies plunksnos krapštikį.

— Ar ir už tokį reikia mokėt? — juokdamas paklausė atvykėlė. — Ne visiems. Tamstai, ponias ar... — Kol kas aš, Dievui dėkui, nei ponias, nei panelė.

Provizorius išpūtė akis. — Našlė. Neseniai ištekėjau, mirė vyras, tai taip ir likau, nė vaikų nesųpėjus susilaukti.

Tai tarusi, moteris valandėli nutilo ir truputį susigrandino. Virvelė tačiau juto, kad ji dėl to ne per daugiausiai kenčia. Truputį patylėjo ir jis, padėdamas viešniai susikaupimo minutę pagerbti vyro atminimą. Paskui atidarė lentynėlę ir ėmė dairytis vaistų.

— Ši plunksnelė, ponias, joda išmirkyta. Nuo jos neužsikrečia kraujas. Tik reikia švariai užlaikyti. O dabar teks pagalvoti apie tai, kuo numaldžius skausmą. Prašau pasakyti, kada jums skauda, dieną ar naktį?

— Ar ne vis tiek? — paklausė moteris ir vėl nusiųpoje putniom lūputėm, kažkaip žvairai dėptelėdama akimis.

— Matote, tai labai svarbu, nors jums, gal būt, atrodo, juokinga. Jeigu, (Nukelta į 7-tą puslapį)

Vienybės keliu

TIK VIENYBĖS KELIU ŽENGdami LAIMĖSIME LAISVĖ

Latvių—Lietuvių Vienybės Delegatų Konferencija Hamburge

Nors emigracijos visuomeninis bei kultūrinis gyvenimas Vokietijoje šiuo metu pergyvena sunkią krizę — stovyklos likviduojamos, jų gyventojai arba traukia į užjūrį, arba priversti išjungti į vokiečių ūkį — Latvių—Lietuvių Vienybės metinė delegatų konferencija š. m. gegužės mėn 14 d. Hamburge galėjo pasidžiaugti gana gausingu dalyvių skaičiumi. Buvo atsotavuti beveik visi Vokietijoje dar tebeveikiantieji skiriai, taipgi dalyvauro gerokas būrelis svečių. Konferencija, kurią atidarė LLV ligametis pirmininkas mag. hist. Julijus Bračs, širdingais žodžiais sveikino estų atsotavas, o taipgi LAS atsotavas, pabrėžiant vienybės judėjimo didelę reikšmę pavergtųjų Baltijos tautų išlaisvinimo kovoje ir apibūdinant LLV kaip pirmą realų žingsnį į tikrą bendradarbiavimą.

Konferencijai pirmininkavo Hamburgo skiriai, pirmininkas Iz. Sragauskas, sekretoriavo Gees thachto skirias atstovai K. Gravis ir V. Viliūnas.

Iš Centro Valdybos pranešimo paaiškėjo, kad nors ir kai kurie skiriai likviduoti dėl stovyklų perkėlimo arba likvidavimo, likusieji dar visai gairėsi ir veikia toliau. Tvirtai gyvuoja Yorkshiro ir Shropshiro skiriai Anglijoje, naujas skirius steigiasi Londone. Amerikos kontinente įsikūrę pirmas skirius London, Ont., Kanadoje. Steigiasi pirmi skiriai JAV (Bostone) ir Australijoje. Organizacijai darba Vokietijoje, taip ir bendrai šiuo metu labai trukdo neišaiškinti ir ne pastovi stovyklų ir jų gyventojų padėtis. Kaip tik paaiškės tolimesnės gyvenimo sąlygos — kam išvažiuoti, kam palikti — atgys ir veikla. Šios mintys praskambėjo ir skirijų atsotavų pranešimuose.

Pereiti veikimo metai pasižymėjo geroku narių prieaugliu. Tačiau kol nepasibaigė tolimesnės emigracijos akcija, veikimo tinklo išplėtimas apsuksintas. Pavieniai nariai gyvena net Pakistane, Brazilijoje, Venesueloje ir kt. Didesnės grupės randamos JAV, Kanadoje, Anglijoje, Australijoje. Kaip tik pavyks suorganizuoti pastovų užjūrio centrą, skirijų tinklas praplis po visus kontinentus. Tuo tarpu dar nebuvo galimybės perkelti į užjūrį visų šiame darbe reikalingų veikėjų, bet tai tik laiko klausimas. Dabar su pavieniais nariais palaikomi ryšiai ir registruojami išvykstantieji antrą kartą. LLV informacijos leidinys „ASTEJA“, kuris tuo tarpu sustojęs dėl lėšų stokos, bus vėl atgaivintas, taipgi pasiekiamas spaudos informacija. Umegeti ir palaikomi ryšiai su abiejų tautų spauda, kuri vienybės darbu rodo didelį palankumą. Visi ženklai rodo, kad vienybės judėjimas eina kaskart gilyn į platesnes mases ir randa visuose sluoksniuose vis naujų pritarėjų.

Apsvarstant tolimesnio veikimo planą, konferencija priėmė visą eilę svarbių nutarimų, pirmo eilėje organizacinėje srityje. Kadangi nenumatoma, kad LLV aukščiausioji instancija — delegatų konferencija artimiausiu metu būtų galėtų susirinkti dėl perdidelio skirijų ir narių išsisklidimo, tai atiteityje visi svarbesnieji klausimai bus sprendžiami raštu palei tam tikras Valdybos paruoštas instrukcijas. Renkant LLV aukščiausius organus, jiems bebūs renkami kandidatai bei substitutai, o išstojus kuriam nors jų nariui sąstatas bus papildomas kooptacijos keliu.

Ypatingai svarbus nutarimas apie LLV centralinių organų dislokaciją. LLV centras ir toliau tuo tarpu pasiliks Europoje, kur veiks Centro Valdyba penkių narių sąstate, įskaitant pirmininką. Kiti keturi CV nariai veiks JAV kaip CV Amerikos kontinento delegacija, pasiliekant sau tam tikrą savistovumą. Visus klausimus kurie reikalauja plenumo, išspręstus tu. Europoje pasiliks ir Centro revizijos komisija ir LLV garbės teismas.

Amerikos kontinento centras numatomas Clevelande, kur jau apsigyveno LLV vicepirmininkas dr. inž. A. Nasvytis ir greitai laiku persikels naujai išrinktas Amerikos delegacijos generalinis sekretorius Em. Skujeniekis (LLV Spaudos Biuro vedėjas), kuriam pavestas organizacinis darbas Amerikos kontinente. Australijos centras bus Melburne, kur jau veikia CV atsotavas dr. J. Normantas. Dar galutinai nenumatyta LLV Centro Valdybos atsotavas Argentinoje.

Daug darbo laukia taipgi idėjinėje ir praktiško bendradarbiavimo plotmėje. Dar vis dalis įtakingos latvių visuomenės nesiryžta išiešti ranką savo broliams ir artimiausiems kaimynams — lietuviams. Ypač tai pasireiškia kilnojant taip opiai ne vien kiekienuom lietuviai, bet ir LLV nariai latviui Vilniaus klausimą. LLV jau ne kartą pareiškusi šiuo klausimu savo lojalumą. Paruoštas spaudai pui kus Baltijos žemėlapis su taisyklinėmis sienomis. Tačiau tam tikri slouksniai trukdo išsiaiškinti, nes ten Vilnius ir Klaipėda pažymėti Lietuvos ribose. Šias kliūtis turime nugalėti. Vienybės klausimais daug rašyta spaudoje, tačiau to vis dar maža. Turime vieni kitų interesus ginti ir praktiškai. Lietuvių visuomenė Amerikoje turi priimti latvius, ypač LLV narius, kurie savo draugišką nusistatymą jau pakankamai pareiškė, ir savo tarpą kaip po brolius. Ypač tai sakoma apie tas vietas, kur gausios lietuvių kolonijos, o latviai išblaškyti pavieniai. Turime laisvą iš latvių legionierių, kurie bėgdami iš liepsnojancios Kuržemės į švediją, žvelgiant mirčiai į akis, dar pareiškė, kad vienintėlė mūsų tautų ateitis — vieninga Baltija. Tai šventas palikimas, už kurį turime kovoti. LLV neturi būti akademinė susitarinimo draugija, bet masinis judėjimas, kurio tikslas nuvesti mus į laisvą Baltiją. Išeinant iš šios srityje atlikto darbo, turime taipgi ieškoti politinio ir kultūrinio susitarinimo su estais. To ikišiol pilnumoje negalėjome įvykdyti Vokietijoje, bet tai bus galima padaryti užjūryje.

LLV pirmininku vienbalsiai išrinktas ikšioliasis Mag. hist. Julijus Bračs. Centro Valdybos Europos centro nariais išrinkti: Maž. Lietuvos Tarybos pirm. K. Simonaitis, šlievzig — Holsteino ir Zem. Saksontijos apygardų lietuvių atsotavas inž. Pr. Zundė, filologas N. Namieks ir „Pax Romana“ latvių sektoriaus pirmininkas stud. jur. B. Maikovskis. Amerikos delegacijos nariais išrinkti: LLV vicepirmininkai: dr. inž. A. Nasvytis ir rašytojas cand. iur. C. Liepinis, pulk. A. Macellis ir rašytojas Em. Skujeniekis. Centro revizijos komisijon: dir. J. Glemža, A. Traumanas ir A. Kivitis. LLV Garbės teisman: inž. Spr. Pagle, inž. Ž. Perkona, lituanistas A. Mažiulis.

Latvių — Lietuvių Vienybės Spaudos Biuro laikinas antraštas:

Emilis Skujeniekis, (24 b) Pinneberg b. Hamburg, Eggardstedt - Kaserne, British Zone, Alemania. LLV/SB. Pinneberg, 1. 6. 50.

„AUSTRALIJS LIETUVIS“
35 Cator St., W. Hindmarsh, Adelaide SA, Australia.

Pirmas nepartinis lietuvių laikraštis Australijoje, išeinąs kas dvi savaitės, teikia plačią vietos lietuvių gyvenimo informaciją. Leidžiamas 30 — 40 pusl. dydžio.

Prenumerata Argentinoje, metams 15 pezu, pusei metų — 8. Užsisakyti per „A. L. Balsas“ Redakciją.

Garsioji Praveniškių darbo stovykla, kurion okupantai rusai sugabendavo Lietuvos valstiečius už nepakankamą pyliavų dastatymą. Artimanties vokiečiams, liepė bėgti ir tuo tarpu visus išžudė kulkosvaldžių ugnimi. Už spygliuotų vielų, kieme, matosi nekaltai nužudytų lietuvių lavonai. Minėdamai kruvinojo birželio dieny dešimtmecio sukaktį, mes laisvame pasaulyje gyvenanti lietuviai išelviai, stiprinkime kovą prieš žiauriuosius Lietuvos okupantus, primindami visam kulturingam pasauliui rusų vykinną lietuvių tautos naikinną. Visi vieninai stokime į Lietuvos išlaisvinimo darbą!

Laisvojo Pasaulio Lietuviai!

(Raudonojo Kryžiaus Atsilaikimas)

Jau greitai sukaks penkeri metai, kaip L. R. Kryžius atgaivines savo veikla tremtyje, vykdo lietuvių tremtinių šalpos darbą. Per tuos metus jo tarpininkavimas tarp įvairių gerasirdžių aukotojų ir mūsų tremtinių masių Vokietijoje ir Austrijoje buvo sėkmingas. Pirmasis ir didžiausias aukotojas buvo Bendrasis Amerikos Lietuvių Fondas. Jo lėšomis, jo gėrybėmis per ketverius metus buvo sušlepti dešimtys tūkstančių lietuvių tremtinių. Į šalpos talką vėliau įsijungė Pietų Amerikos lietuviai bei įvairios kitos organizacijos — Lietuvių Caritas, Lietuvos Vyskupai tremtyje, Don Suisse, Caritas Internationale, Union Internationale de la Protection de l'Enfance, National Catholic Welfare Conference, Pax Romana.

Šių didžiųjų donatorių sutelktos aukos įgalino L. R. Kryžių vykdyti mūsų tremtinių minimalinę, bet labiausiai jos reikalingą šalpa. Žinoma, kad pradžioje UNERRA, vėliau IRO savo teikiama gėrybė sutarė tremtinių egzistencijos pagrindą, bet taip pat visiems žinoma, kad ta gėrybė nebuvo pakankama žmogaus gyvenimui. Kiekvienas tremtinys, jei jis nenorėjo badauti, tapti driskiu, permanentiškai smukti kultūriniai, turėjo pats prisisiųpti arba būti prišelpiamas lėšomis, rūbais ir net maistu.

Paskutiniai metai inėse didelius pakeitimus į lietuvių tremtinių gyvenimą Vokietijoje ir Austrijoje. Mūsų tremtinių dauguma jau išvyko iš tų kraštų: iš 60.000 asmenų, šiandien yra likę tik apie 12.000. Iki 30. 6. 1950, kuomet IRO nustos teikti tremtiniams gėrybė, lietuvių paliks apie 6-7.000. Yra pagrindu tikėti, kad iki 1950 m. galo Vokietijoje ir Austrijoje paliks tik apie 3-4.000 asmenų. Tie likučiai sudaro vadinamą kietą branduolį, kuris savo didžiuma negalės išemigruoti. Į tą kietą branduolį įeina džiovininkai, sunkūs chroniški ligonys, psichiniai nesveiki, įvairių rūšių invalidai, senyvo amžiaus asmenys ir išskrimingoti. Anksčiau jie gyveno lietuvių tremtinių bendruomenėje, iš kurios gaudavo apsaugą ir gėrybė. Dabar jie bus priversti palikti tarp svetimųjų. Lietuvių tremtiniai likimo priversti palikti Europoje yra vargo, nelaimių, nedatekliaus vandenyne.

Dr. E. LEVINAS

Lietuvis gydytojas - chirurgas diplomuotas Berlyno ir Kordobo universitetuose, buvęs Rosario ligoninės klinikos vedėjas, daba Hospital de Clinicas, Sala 4 gydytojas, kalbantis lietuviškai, priima širdies, aorta ir kt. ligų ligonius savo konsultorijoje

nuo 15 iki 18 val.
CALLAO 545 T. A. 35 - 8669

Aukso Išdirbinių Fabrikas

JUSTINO VALAICIO
Daro naujus ir perdirba iš aukso žiedus, apyrankius, retėžėlius, vyrams ir moterims. — Parduoda laikrodžius:
CORDOBA 2019 - 2-ras aukštas
T. A. 44, Juncal 9256, Bs. Aires

GERKLĖ, AUSYS, NOSIS

DR. S. RABINOVICH

Ligoninės Penna specialistas. Kliniką ir operacijos.
Nuo 16 iki 19 val. prima savo konsultorijoje:
c. Ruiz Diaz 182, 1 p. — T. E. 26 - 2577.
(Alt. Av. Patricios 200) — Bs. Aires.

Sportas

IIIIII

OLIMPINIAI ŽAIDIMAI — TAUTŲ SUSIARTINIMO SVENTĖ

Pasaulyje nėra nė vienos tarptautinės ir taip vieningos organizacijos kaip JOC (Tarptautinis Olimpintis komitetas), kurio pagrindinis uždavinys yra kas i metai olimpinių žaidimų organizavimas, kuriuose pasireiškia visų pasaulio tautų susiartinimo, vieno anto pažinimo dvasia, riteriška — sportinė kova sporto halėje ar stadione.

šios, garsiosios Olimpjadės, savo pradžia siekia giles senovės, t. y. 776 m. pr. Kristaus gimimą, kada tuo laiku, kultūringiausioji graikų tauta, Zeuso dievaičio garbei, Olimpo kalne, surengė pirmąją sporto šventę, kurioje deja, vergai ir ne graikų tautybės žmonės dalyvauti negalėjo.

Ši, I-ji Olimpjadė, savo programoje turėjo tik penkiakovą (pentathlon), kuri susidėjo iš bėgimo, šuolio i tolą, ieties ir disko metimo ir imtynių, tačiau su laiku, i Olimpinių žaidimų programą, buvo įtrauktos ir kitos sportinės varžybos.

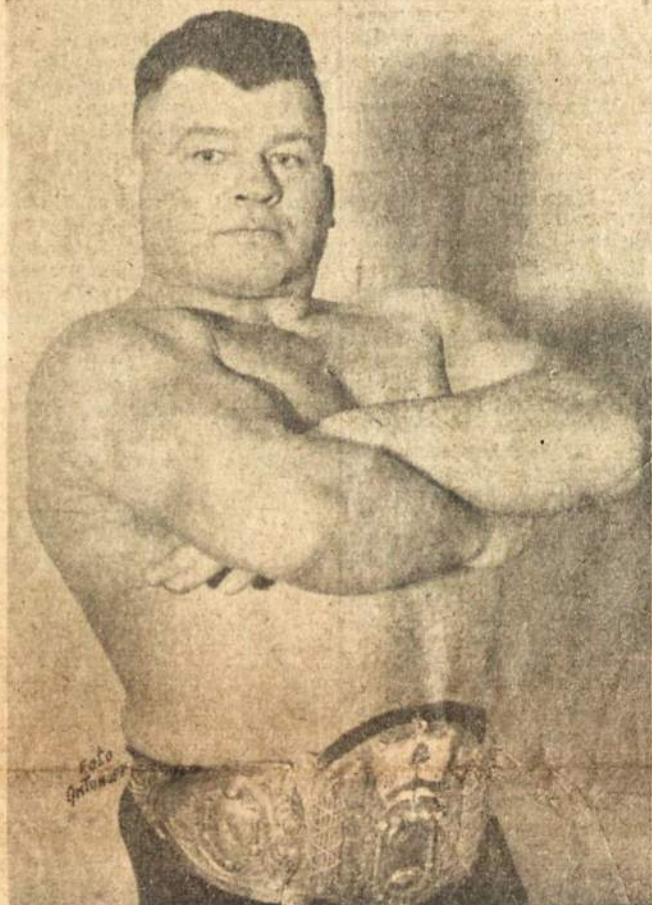
Gyvenimasėjo pirmyn, dalyvių technika augo, jų pasekmės gerėjo, bet garbė buvo jau pakeista pinigais. Vietoje tikrai tos sportinės, garbingos, žaidimų dvasios, atsirado didžiausias

(daug komiškių žaidimų, kaip pav., bėgimai su maišais), antroji — 1870 m. dėl savo lokalinio pobūdžio, jokio tikslo neatnešė ir graikų buvo greitai pamirštos.

Pasirošimas graikų tautos 1896 m. Olimpjadėi buvo labai didelis. Tiesa, ir čia sutikta su finansiniais sunkumais ir jeigu ne 1.000.000 drachmų vertės čekis, turtingo graikų pirklio, didelis klaustukas ar ir šie, oficialūs naujųjų amžių sportiniai žaidimai, įvykty. Ši pinigų suma leido organizatoriams įrengti puikų stadioną, kuriame 13 valstybių kovojo sportinėje dvasioje, siekdamos kuo daugiausiai laimėjimų savo tautai. Nepaprastai graikų tautos entuziazmas pasiekė kulminacinį tašką, kada jų tautos atsotavas — S. Lonis, paprastas avių piemuo, laimėjo I-ąją vietą istoriniame maratono bėgime.

Ir taip, kas ketveri metai, Olimpjiniai žaidimai statė vis tvirtesnius šinginius. Čia tektų suminėti 1912 m. Stocholmo Olimpjadę, kuri buvo netik didžiausia prieš I-ąją Pasaulinį karą, bet liko pavyzdžiu sekančioms, kaip geros organizacijos.

Pasaulinis karas „paskandino“ 1916 m. žaidimus, tad nenuostabu, kad pirmoji pokarinė Olimpjadė Antverpene — 1920 m., buvo prarasta karo ženkla, tarp tautų truko drągiskumo, nesijautė tos tikros sportinės kovos dvasios. Šioje Olimpjadėje, mažai suomų tauta pasiekė didelių laimėjimų. Šioje Olimpjadėje iškilo ir garsusis žaidimų dvasios, atsirado didžiausias

Juozas Komaras (El Centauro), stipriausias pasaulyje žemaitis, kuris prieš 10 metų lauzė stipruolių sprandus Buenos Aires Luna Farka. Po to gastrollavo Prancizijoje, Graikizijoje ir Turkiijoje, o dabar vėl gyvena Cleveland, Ohio, tik retkarčiais žengdamas į „catch-as-catch-can“ ringą.

noras būti laimėtoju, kadangi jį laukė įvairūs dideli piniginiai atlyginimai, atleidimai nuo mokesčių ir tuo pačiu, užtikrintas, be jokio darbo, ramus gyvenimas. Nenuostabu, kad ir susidomėjimas jais vis mažėjo, kol galų gale, 394 m. jie buvo visiškai palaidoti.

Atrodė, kad tų kilniųjų ir taip gražiųjų sportinių žaidimų, jokiū būdu nepasiseks atgaivinti ir jie žmonijos gyvenimui pasiliks tik kaip grafus prisiminimas, arba istorinis faktas. Tačiau lygiai po 1500 metų, Tarptautinis sporto komitetas, nutarė prancūzų barono Pierre de Coubertin įneštą pasiūlymą, švenčiant 5-rių metų Prancizijos Sporto Sąjungos sukakties progą — atgaivinti Olimpinius žaidimus — patvirtinti ir juos 1896 m. Atėnuose surengti.

Tiesa, oficialiai šie žaidimai įvyko 1896 m., tačiau ir anksčiau mėginta buvo juos atgaivinti pačios graikų tautos — 1859 m. ir 1870 m. Pirmoji „Olimpjadė“, dėl savo programos

1924 m. Paryžius, 1928 m. Amsterdams, 1932 — Los Angeles ir... 1936 m. — Berlynas su gražiųjų Olimpinių žaidimų atidarymu ir uždarymu, kur'uose matėsi paslėpta vokiečių didybės propaganda. Nieks netikėjo, kad po šios Olimpjadės bus ilga pertrauka iki vėl visos pasaulio tautos galės taiktingai ir garbingai, be jokio ginklo rankose, kovoti savo valstybės pergalei.

Antusias Didysis karas. Stadiškai paverčiami gruvėsiais, sportininkas prieš sportininką kovoja su šautuvu rankose. Ir tas trunka ilgas 6 metus. Susilaukiama taikos, įvairūs oro puolimai, karo padarytos žalios po truputį užmiršamos. Nors pasaulis dar tikrai nestovėjo taikos ženkle, (karas Kinijoje, Graikijoje), visa eilė pavergtų mažų tautų, milijonai žmonių bei savo tėvynės, tačiau tokiose gyvenimo aplinkybėse ir įvyko 1948 m. Londono Olimpjadė, kurios teko laukti net 12 metų. Ji dar kartą įrodė „Olimpjadė“, dėl savo programos

Pirmutinė Argentinos lietuvių futbolo komanda „Lituanija“. Ji žaidė prieš įvairias komandas Buenos Aires mieste prieš 20 metų. Veikė prie Draugijos „Lietuva“ (dabar Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centras). Komandos uniforma buvo lietuviškų spalvų. Stovė iš kairės sportininkų globėjas konsulas J. Skinkis ir žaidėjai: Vl. Andrijauskas, Ignas Andrijauskas, V. Laurinavičius, Vikt. Andrijauskas, V. Sajauskas ir „ALB“ leid. Pr. Ozinskas. Prysaky: L. Mušketas, J. Strausmanas, Kvirinas Rumimas, Ad. Sajauskas, ir Venustas Rumimas. Apart konsulo, visi šie vyrai ir dabar gyvena Argentinoje, pereitą mėnesį sugrįžus Strausmanui, po 10 metų jūrininkavimo

Casa Musketas
Savininkas Adolfas Mušketas.
Sanabria 2790/92, Buenos Aires.
Telefonas: 50 - 5948.

Parduoda ir išnuomoja pianus. Dirba naujus ir taiso Radio Aparatus. Parduoda lietuviškas ir įvairias plokšteles. Parduoda akordeonus. — Visais muzikos instrumentų reikalais kreipkitės šion lietuvių firmon.

Calidad superior

CINZANO

VERMOUTH

Korespondentai rašo

PIRMASIS VENEZUELOS LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAS

(Specialiai „A. L. Balsui“.)

Gegužės 28, 1950, Valencijos mieste įvyko visos Venezuolos lietuvių suvažiavimas, kurio tikslas buvo glaudžiau suartinti visame krašte išsibūskusias kolonijas bei pavienius asmenis, bendrai pasidalinti kiekvienoje kolonijoje atsiektais kultūriniais laimėjimais, o ypač parodyti savo dėkingumą juos svečingai priglaudusiam kraštui — savo antrajai tėvynei Venezuelai.

Šiame suvažiavime, kurio iniciatoriais tenka pripažinti Venezuolos Lietuvių Sąjungos Vyr. Valdybą Caracas'e ir kurio seimininkais turėjo garbės būti Valencijos kolonija, kaip daugiausiai pasizymėjusi savo kultūrine veikla lietuvių grupė, gausiai dalyvavo Caracas, Maracay, Barquisimeto ir visi Valencijos lietuviai.

Suvažiavimo dalyvių susirinkimo vieta ir pirmasis programos punktas buvo Campo Carabobo — vienas įspūdingiausių ir gražiausių paminklų Pietų Amerikoje, pastatytas Venezuolos tautos aršiančių kovų lauke, kurios nulėmė šio ir kitų Pietų Amerikos kraštų galutinę nepriklausomybę. 10 val. 30 min. įvyko šv. Mišios, kurias vietos koplyčioje atlikė gerb. kapelionas kun. A. Saballianskas. Po to, tautiniais drabužiais pasipuosusių lietuvių grupė, lydimas gausaus būrio savo tautiečių ir venezuolietiško leidosenon prie paties paminklo, kur, nuaidėjęs Venezuolos ir Lietuvių Tautos himnams buvo padėtas puikus vainikas su atitinkamais žuvusiesiems už Venezuolą ir kitų tautų laisvę. Laisvė venezuolietis buvo šiuo atveju giliai suaudinti, o dar tebekovojančios lietuvių tautos sūnūs ir dukterys čia susirinkę prabilo „Marija, Marija“ giesmės žodžiais, kuo ir baigėsi pirmoji programos dalis.

Antroji, meninė, programos dalis įvyko Valencijos Teatro Imperio salėje. Čia su savo programomis pasirodė Caracas, Maracay ir pagaliau patys seimininkai — Valencija, kurių programa buvo bene įdomiausia. Žinoma, jai paruošti daug trisdešimties padėta, daug sunkumų nugalėta, už ką Valencijos lietuviai ypatingai dėkingi p-lms Irenai ir Laimutei Katinėriūnaitėms, ponios Baltutavičiūnei-Golodeckienei, p. Jonui Romui, p. Janukui ir visiems kitiems šios kolonijos nariams, aktyviai dalyvavusiems programos paruošime, kurie gražiai buvo pasakota tautiniu šokių, padainuota dainų, padėklamauta iš lietuvių bei Venezuolos poezijos.

Ši dalis, trukusi apie dvi valandas, taip pat buvo užbaigta abiejų tautų himnais ir ištais buvo transliuojama per Valencijos radiją.

Paskutinė dalis buvo skirta šokiams, kuriems gražios lietuviškos bei europietiškos muzikos plokštelių paripilno p-lės Zalmierūnaitės.

Visi suvažiavime dalyvavę lietuviai tikrai galėjo pasidžiaugti savo bendradarbiavimo vaisiais ir bendrai pasiektais kultūriniais laimėjimais, o jų svečiai — dar iš arčiau susipažinti su jems mažai lig šiol nepažįstamos tautos dvasia, jos kultūrinio lobynu ir taip pat juos pasigėrėti. D — tas, P. Cabella, Venezuela, 6. 6. 50.

OLIMPINIAI ŽAIDIMAI
(Atkelta iš 6-to puslapio)

dė, kad sportas yra tas kelias, kuris veda prie humanizmo, taikos ir draugiškumo, o tuo pačiu ir prie visų tautų gerovės.

Jau baigiami pasiruošimai 1952 m. Helsinkio Olimpijadėi. Daugelis abejojama ar... ar ji įvyks. Mūsų norai ir linkėjimai yra tik už „taip“ ir ne 50 valstybių dalyvavimas (Londono Olimpijadė), bet visų, taikų, miščių, šiuo metu esančių pavergtų tautų su savo vėliavom žygiavimas Helsinkio Olimpijame stadione.

Pabaigoje, suminėsiu valstybes, kurios nuo 1896 iki 1948 m. laimėjo daugiausia aukso medalių. Be abejojimo, pirmoji vieta tenka USA sportininkams (329 a. medaliai!), antrojoje vietoje eina Anglija (91), švedija (85), Prancūzija (69), Vokietija (65), Suomija (64) ir t. t.

Iš Pabaltijo valstybių, daugiausiai aukso medalių, surinko mažoji Estija — 6 (5 už imtynes ir 1 už sunkumų kilnojimą) ir pagal laimėtų a. medalių skaičių pasaulyje užima 23 vietą, pralenkdami Mexico, Lenkija, Jugoslavija, Ispanija ir kt. valstybes. „N. L.“ — Kbr.

JONAS KRUTAS
Irengia elektrą, taisto radio, prosus ir kt.
Catamarca 3335, Avellaneda

ISPANIŠKAI - LIETUVIŠKAS ŽODYNAS
176 puslapių. Kaina \$ 2. Galima gauti „A. L. Balsui“, Boedo 737, Bs. Aires.

JUAN V. LIMBA
Mekaniska dirbtuvė. Mašinų konstrukcija ir pataisymai.
2a. Santa Rosa 3565
TE: 740-Florida-3663

Despensa "La Fe"
ANTANAS BUNDINIS
Savininkas
Šviežias valgomas prekes ir gerą alų bei vyną gausite pas mus pigiau negu kitur. Prašom apsilankyti ir pasitikrinti.
Canning 1706 ir Costa Rica 4401
Telefonas 72, Parque 4020

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

Baras - Restoranas "EL RAPIDO"
Federikas Grunovas
Savininkas
CENTENERA 3204. T. A. 61-1735
NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES
Puikus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimynos kviečiama apsilankyti.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

LIETUVIŲ RASYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS KANADOJE

(Specialiai „A. L. Balsui“.)

Balandžio 1-2 d. 1950 m., Toronte (vyko Kanadoje esančių lietuvių rasytojų suvažiavimas. Ta proga suvažiavimo globėjai — Toronto Meno Mėgėjų Grupė — balandžio 1 d. ukrainiečių salėje, 404 Bathurst St., surengė literatūros vakarą.

Tame vakare su savo kūriniams pasirodė 12 kūrėjų, daugiausia neseniai Kanadon atvykęs jaunimas, bet jų tarpe buvo ir mūsų senųjų išėvių atstovai, būtent, Marija Aukštaitė, Kanados Lietuvių Rasytojų Draugijos pirmininkė, ir p. M. Jokubynienė.

— Buvo tikrai smagu matyti tokį gražų būrį kūrėjų, kuriems netrūksta entuziazmo pasižveisti nepelningam, bet lietuvių tautai naudingam darbui. Juk visi žinome, kad kūrėjams išėvijoje tenka dirbti nepaprastai sunkiose sąlygose dažniausiai po sunkaus fizinio darbo, nuvagianči valandėles nuo poilsio ar pasilinksminimo, o vis dėlto jie yra sukūrę gražių dalykų.

Literatūros vakarą atidarė Toronto Meno Mėgėjų Grupės direktorius p. P. Petrutis, padėjęs nemažai trūso šiam vakarui surengti. Jis pasveikino susirinkusius rasytojus ir svečius ir referavimą perdavė tautiškaais rūbais pasirengusiai Eleonorai Strimaitytei.

Pirmas savo eilėraščių skaitė Vytautas Kastytis, kuris paskaitė keturis eilėraščius: Aktoriui, Tremtinio kapas, Vienos meilės istorija, Mirtis tyruose.

Juozas Kralikauskas skaitė fragmentą iš romano Aukso kasyklų, Petronelė Stočkūtė paskaitė du savo eilėraščius: Priskėlimas ir Puota.

Svečias iš Montrelio J. Nevardauskas, neseniai išėdėjęs eilėraščių rinkinį „Užrūstinti Dievai“, paskaitė novelę Tiesa paskutiniam teisme.

Vanda Ramūnienė paskaitė gana realistišką novelę Mašina, apie žmones neistiekimybę vyru ir karą (mašina).

Vytautas Peseckas paskaitė pluoštą pavasario eilėraščių su kuriais jis turėjo nemažą pasisekimą. Senoji ateivė M. Jokubynienė paskaitė ištrauką iš novelės Gyvenimo klaida, kur reikalas sukosi apie flirtą vienoje įstaigoje.

Balys Rukša paskaitė eilėraščius: Atleisk jiems, Viešpatie; Ruduo, Laikas, Išsivadėjimas, Skurdžius testamentas. Šio savo eilėraščių, kuriuose jautėsi jauno maistingo kraujo tvaskėjimas, poetas turėjo didelį pasisekimą ir turėjo skaityti bisu.

Viešias iš Montrelio M. Aukštaitė paskaitė kūrėlinę Dingęs sūnus ir bisu — Už gintarinio kranto. Viešias iš Guelph Irena Vaičiulėnaitė paskaitė gražią novelę Vienatvė, Irena tikrai turi talentą aprašinėjimui.

Vyt. Tamulaičio novelę Nuostabusis laikrodinis (spūdingai perskaitė Eleonora Strimaitytė).

Pranas Kozulis, jaunasis debutantas, paskaitė eilėraščius: Žemės trauka, Kiaulė, Gėlės ir balandis (pa-)

JUAN V. LIMBA
Mekaniska dirbtuvė. Mašinų konstrukcija ir pataisymai.
2a. Santa Rosa 3565
TE: 740-Florida-3663

Despensa "La Fe"
ANTANAS BUNDINIS
Savininkas
Šviežias valgomas prekes ir gerą alų bei vyną gausite pas mus pigiau negu kitur. Prašom apsilankyti ir pasitikrinti.
Canning 1706 ir Costa Rica 4401
Telefonas 72, Parque 4020

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsiuko PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadais šeimynoms.

VIEŠA PADĖKA BERISSO LIETUVIAMS

Lietuvių Savišalpos ir Kultūros Draugijos „Mindaugas“ Valdyba nuširdžiai dėkoja gerb. Berisso lietuvių publikai, skaitlingai dalyvavusiai Motinos Dienos minėjime gegužės 21, 50.

Kaip kas met, taip ir šiomet toji reikšminga diena mindaugių tapo paminėta pavyzdinčiai.

Atidarydamas minėjomis programa Draugijos pirm. p. Kazimieras Palūkas pasakė pritaikytą kalbą ispanų kalba, o Antanas Miselis skaitė paskaitą lietuvių kalba, apibūdindamas lietuvių Motinos ir mūsų Tautos tragediją. Jo rimta paskaita pasiekė jautriausias klausytojų sielų stygas.

Gerb. J. G. Stočkūnienės paruoštos mergaitės deklamavo Motinos garbei: Nelida Marcinkėvičiūtė, Alytė Stašūnaitė, Danguolė Miselytė. Jaunoms lietuviškos poezijos apie Motiną patie kėjoms ir jų tėveliams, kaip ir visiems prisidėjusiems prie pavyzdinčio Motinos Dienos minėjimo, reiškiame giliai lietuvišką padėką.

Draugijos „Mindaugas“ V. ba. Berisso, FONGR., 26. 5. 50.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Prima „A. L. Balsui“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, FONGR.

E. SKIKAS

VIETOS KRONIKA

ARTIMIAUSI PARENGIMAI LIETUVIŲ KLŪBE.

BIRŽELIO 10, ŠEŠTADIENI, 21 val. Lietuvių Klūbo rengiamas šokių vakaras, Pabaltiečių Orkestrui griežiant.

BIRŽELIO 11, SEKMADIENI, 16 val. dešimtas metinis ARGENTINOS LIETUVIŲ VEESLININKŲ „VERMOUTH“, artimesnio susipažinimo tikslu, tarp kolonijos veteranų verslininkų ir naujai iš Europos atvykusių. Vietas prie bendro stalo prašoma rezervuoti iš anksto.

BIRŽELIO 17, ŠEŠTADIENI, nuo 19 iki 21 val. Latvų Sąjungos Argentinoje rengiamas tragiškų birželio dienų minėjimas, po uždėjimo vainiko ant Argentinos Išlaisvintojo gen. San Martino paminklo. Dalyvauja latviai, estai ir lietuviai.

BIRŽELIO 24, ŠEŠTADIENI, 21 val. Draugijos „Estonia“ rengiamas JONINŲS. šokiams grieš Pabaltiečių Orkestras.

BIRŽELIO 28, SEKMADIENI, 16 val. Lietuvių Klūbo rengiamas šokių popietis, Pabaltiečių Orkestrui griežiant.

PASKUTINIS PARAGINIMAS

Visi gerbiamieji skaitytojai, kurių prenumerata pasibaigusi, malonėkite ją atnaujinti šį mėnesį, nes dėl spaudos reikmenų brangumo neįmanoma sūsti kreditai.

Šis paraginimas — prašymas yra paskutinis. Nestalipėjusiems būsimame priversti sustabdyti „A. L. Balso“ stūtinėjimą.

„A. L. Balsas“ yra pačių Argentinos lietuvių įkurtas ir pačių išleistas laikraštis. Savo vieta pasaulinėje lietuvių spaudos šeimoje jis iškovojo mūsų pačių darbą. Atsiliekanti su prenumeratų apimokėjimu skaitytojai sunkina taip svarbų nepartinės spaudos darbą, skriaudami laikui apsimokančius ir visokeriopai remiančius tą veikimą, kuris pasvečiamas mūsų kolonijos ir mūsų tautos labui.

Nemalonu kalbėti šiuo klausimu. Lai šis paraginimas būna paskutinis.

„A. L. Balso“ Administracija.

PLIAS BALIUS ĮVYKS LIEPOS 15

Pasaulio Lietuvių Inžinierius (P.L.I.A.S.) metinio veikimo sukaktį minint įvyks didelis balius: Vakarėnis, įvairumai ir šokiai.

Jaunieji inžinieriai ir architektai ruošiasi savo organizacijos parengiamą padaryti nepaprastai įdomų, kurin kvies dalyvauti šeimaušius mūsų kolonijos amens ir šeimynas. Tai bus PLIAS susistarinimas su mūsų kolonijos pirmūnais.

Tas įdomus parengimas įvyks šeštadienį, liepos 15, 1950, Lietuvių Klūbo salėje, Av. Boedo 737, Buenos Aires.

NAUJA LIETUVIŲ STATYBOS BENDROVĖ

Buenos Aires mieste ir šioje provincijoje kelį dešimtį lietuvių konstruktorių verčiasi namų statyba ir visi puikiai progresuoja.

Pastaruoju laiku latviai sudarė savo statybos bendrovę, o taipgi kitų tautybių ateičiai emėsi to naudingo verslo.

Nauja lietuvių statybos bendrovė tenka laikyti Buenos Aires provincijoje, El Palomar veikianti, kuri, vadovaujant prityrusiam statybininkui Juozui Nakučiniui, pastatė jau visą eilę namų. Joje sykiu darbuojasi inž. agr. Juozas Bukevičius, buvęs mokytojas Bronius Savickas ir Juozas Mikalčius, o taipgi Antanas Jurgelevičius.

R. R. — ANTANAS STEPONAITIS, kulturtėchnikas, atvykęs iš Italijos, pasistatė namą gatvėje 3 de Febrero 353, Caseros ir su šeima persikėlė į jį gyventi.

— JUOZAS GIEDRAITIS, Ona Juknevičiūtė (iš Šiaulių) ir Bronius Sabaliauskas prašomi atsimiti laisvius iš ušienių, atėjusių A. L. Balso adresu.

— LIETUVOS PASIUNTINYS Pietų Amerikai adresas: c. Juan María Pérez 2820, Montevideo-Uruguay. Telefonas: UTE 41-65-91.

JONAS KISIELIUS & SŪNAS

Namų Statytojai Piedrabuena 5550 — Bs. Aires Statyba — Planai — Šamatos.

BRUNO MATUSEVIČIUS

Įvairiausių baldų dirbtuvės sav. Gral. Fructuoso Rivera 6679, Villa Lugano — Buenos Aires

Įrengti elektrą ir antenas Darau naujus ir taisau

RADIO APARATUS

Leonas Bernotas, Camarones 5826, Buenos Aires.

Dr. M. BABINOVICH

Šlapumo ligos. — Venerinės. — Lytinis nusilpimas. Oda. — Sifilis. — Pilvas. Širdis. — Plaučiai.

Moteryų ligos. — Gyslos. — Hemorojus. Spinduliaci X. Trumpieji. Elektrokoaguliacija. Priėmimo val. nuo 15 iki 20. Sekmad. ir švent. nuo 10 iki 12

JOSE E. URIBURU 770 — T. A. 47. Cuyo 4970 — BS. AIRES (Aštura: Córdoba 2200)

VLADISLOVAS PASKEVIČIUS BOLIVARO ŠALYSE

Vladislovas Paskevičius yra nenuilstamas keliautojas. Karo metu Bolivijoje ir kitose Pietų Amerikos šalyse jis rinko valstybinių vyrų nuomones apie tai, kas laimės karą. Tą knygą su autografais žadėjo padovanoti JAV istorijos muziejui.

Dabar jis pats rašo „A. L. Balso“ leidėjui iš Quito, Ecuador, ir siunčia tos šalies laikraščių iškarpi su savo fotografija. Viename sakoma: „Europos laikraštiniukas ruošia atogrąžų knygą apie Simoną Bolivarą“. Po jo paveikslu sakoma, kad lietuvis žurnalistas, Vladislovas Paskevičius, ruošia Bolivaro šalių intelektualų nuomones apie Venezuelos ir kitų kaimyninių šalių išlaisvintoją, Simoną Bolivarą, kurią sekanti meta išleis atskira knyga Caracas mieste. Paskevičius maršrutan įeina Bolivia, Ecuador, Panama, Columbia ir Venezuela.

Savo korespondentui linkime pasiekimo Bolivaro respublikose garsinant lietuvių tautos vardą. Bus dar didesnė propaganda Lietuvai, jeigu juo surinktos valstybės vyrų nuomones pasirodys atskiru leidiniu, kaip nenuilstamas keliautojas planuoja.

Susirinkimą atidarė L. C. pirm. Kazys Mankus, sekretoriavo šios organizacijos sekr. Luis Julio Mičiūdas, dalyvaujant vietinės vyriausybės atstovams. Apie šimtas narių, pasirašė ir dalyvių knygą einant į susirinkimą, pirminko pasiūlymu atstojimu pagerbė Argentinos Išlaisvintoją gen. San Martin.

Valdybos sekretorius perskaitė pernykšio susirinkimo protokolą, pirminkas pateikė finansinės apyvartos balansą, revizijos komisijos narys Kaz. Bražionis išdavė savo raportą. Visi pranešimai priimti vienbalsiai.

Vien per 5 šiu metų mėnesius Lietuvos Centras gavo \$ 5.000 pelno. Tvarkingai nario mokestį užsimokančių narių skaičius siekia 255 amens.

Rimtai ir nuodugniai aptarus organizacijos reikalus, susirinkimas įgaliavo L. C. narius K. Mankų, L. J. Mičiūdą atlikti formalumus Juridinio Asmens Teisę gavimui Lietuvių Centru. Tuo reikalu pirminko jau padaryti rimti žygiai.

Nutarta pastatyti kambarys sargui, padidinti šokių aikštę, įrengti Basket-Ball (krepsinio) lošimą ir dar geriau patobulinti sporto skyrių, kuris daugiausia patraukia jaunimą priklausyti bendroje organizacijoje su vyresniais šiais.

Parengimus komisijon, apart „senių“, darinkti šie jaunuoliai ir jaunuolės: J. Sprindis, A. Ruplėnas, Z. Urbanavičius, Vyt. Misiūnas, St. Avilza, R. Wiechio, R. Mankus, L. Aglinskis, Birutė Petrauskaitė, Bronė Rukšėnaitė ir Adelė Kulionytė. Kiršana.

PAS V. A. JANUSKEVIČIUS BUVO DAUG SVEČIŲ

Trakų apskrities lietuviai, p.p. Vaclovas ir Ona Matulionytė Januskevičiai, 27. 5. 50 suruošė dideles vaišes savo naujuose namuose, c. Coronel D'Elfa 1529, Villa Industrial, 4 de Junio. Prisyki — baldų parduotuvė, viršuje gyvenamas būtas, užpakalyje gerai įrengtas baldų fabrikas. Visą statybos darbą atliko lietuvis konstruktorius, p. Kisielius, taipgi vilnietis.

Kun. Dr. K. Černiauskis pašventino namus, įvyko gausios vaišės, kurių metu pakelta daug taurių už p.p. Januskevičius. Svečių tarpe matėsi: K. Deveikalis, B. Burokai, M. Baršauskai, I. Stukai, P. Gabaliai, I. Rasmilavičiai, J. Kristinai, J. Katina, N. Katina, A. Katina, kun. dr. K. Brazys, red. K. Norkus, V. Žaruskas, P. Liutkevičius, L. Ribikauskas, J. Nalalikai, M. Pinevičius, J. Pacevičius, J. Prevelis, A. Bikauskas, L. Vochanovičiai, Al. Mikėnai, E. Gaičis, J. Kisieliai, Ed. Kaminskai, E. Natalčiai ir daug vietinių kaimynų, vietinės nuovados vadovybė ir p.p. Januskevičių įmonės klientai bei darbo personalas.

Aldona — Roza.

— VLADAS SKIKAS, Swifto firmos knygvėdis iš Berisso, lankėsi Buenos Aires. Ta proga aplankė „A. L. Balsą“, išgydamas lietuviškos literatūros rinkinį.

— ROBERTO FISCHER PRISAIKINTAS IR TECHNIKAS VERTEJAS: Lietuviškai, vokiškai, angl., pranc., oland., port., skandinavų kalboms.

C. SAN MARTIN 154 (Galeria Güemes) 4 aukštas: T. E. 34-0149

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

PAVYZDINGAS L. CENTRO SUSIRINKIMAS

Gegužės 28, 1950 įvyko visuotinis, metinis Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centro susirinkimas, savuose namuose, Tabaré 6950, Buenos Aires.

Kadangi Lietuvių Centro apyskaikos tilpo „L. A. Balsas“ Nr. 901, tad čia norisi pažymėti tik kai kurie susirinkimo momentai, kaip įrodymas, kad savisaipinė ir kultūrinė organizacija puikiai progresuoja.

Susirinkimą atidarė L. C. pirm. Kazys Mankus, sekretoriavo šios organizacijos sekr. Luis Julio Mičiūdas, dalyvaujant vietinės vyriausybės atstovams. Apie šimtas narių, pasirašė ir dalyvių knygą einant į susirinkimą, pirminko pasiūlymu atstojimu pagerbė Argentinos Išlaisvintoją gen. San Martin.

Valdybos sekretorius perskaitė pernykšio susirinkimo protokolą, pirminkas pateikė finansinės apyvartos balansą, revizijos komisijos narys Kaz. Bražionis išdavė savo raportą. Visi pranešimai priimti vienbalsiai.

Vien per 5 šiu metų mėnesius Lietuvos Centras gavo \$ 5.000 pelno. Tvarkingai nario mokestį užsimokančių narių skaičius siekia 255 amens.

Rimtai ir nuodugniai aptarus organizacijos reikalus, susirinkimas įgaliavo L. C. narius K. Mankų, L. J. Mičiūdą atlikti formalumus Juridinio Asmens Teisę gavimui Lietuvių Centru. Tuo reikalu pirminko jau padaryti rimti žygiai.

Nutarta pastatyti kambarys sargui, padidinti šokių aikštę, įrengti Basket-Ball (krepsinio) lošimą ir dar geriau patobulinti sporto skyrių, kuris daugiausia patraukia jaunimą priklausyti bendroje organizacijoje su vyresniais šiais.

Parengimus komisijon, apart „senių“, darinkti šie jaunuoliai ir jaunuolės: J. Sprindis, A. Ruplėnas, Z. Urbanavičius, Vyt. Misiūnas, St. Avilza, R. Wiechio, R. Mankus, L. Aglinskis, Birutė Petrauskaitė, Bronė Rukšėnaitė ir Adelė Kulionytė. Kiršana.

PAS V. A. JANUSKEVIČIUS BUVO DAUG SVEČIŲ

Trakų apskrities lietuviai, p.p. Vaclovas ir Ona Matulionytė Januskevičiai, 27. 5. 50 suruošė dideles vaišes savo naujuose namuose, c. Coronel D'Elfa 1529, Villa Industrial, 4 de Junio. Prisyki — baldų parduotuvė, viršuje gyvenamas būtas, užpakalyje gerai įrengtas baldų fabrikas. Visą statybos darbą atliko lietuvis konstruktorius, p. Kisielius, taipgi vilnietis.

Kun. Dr. K. Černiauskis pašventino namus, įvyko gausios vaišės, kurių metu pakelta daug taurių už p.p. Januskevičius. Svečių tarpe matėsi: K. Deveikalis, B. Burokai, M. Baršauskai, I. Stukai, P. Gabaliai, I. Rasmilavičiai, J. Kristinai, J. Katina, N. Katina, A. Katina, kun. dr. K. Brazys, red. K. Norkus, V. Žaruskas, P. Liutkevičius, L. Ribikauskas, J. Nalalikai, M. Pinevičius, J. Pacevičius, J. Prevelis, A. Bikauskas, L. Vochanovičiai, Al. Mikėnai, E. Gaičis, J. Kisieliai, Ed. Kaminskai, E. Natalčiai ir daug vietinių kaimynų, vietinės nuovados vadovybė ir p.p. Januskevičių įmonės klientai bei darbo personalas.

Aldona — Roza.

— VLADAS SKIKAS, Swifto firmos knygvėdis iš Berisso, lankėsi Buenos Aires. Ta proga aplankė „A. L. Balsą“, išgydamas lietuviškos literatūros rinkinį.

— ROBERTO FISCHER PRISAIKINTAS IR TECHNIKAS VERTEJAS: Lietuviškai, vokiškai, angl., pranc., oland., port., skandinavų kalboms.

C. SAN MARTIN 154 (Galeria Güemes) 4 aukštas: T. E. 34-0149

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

KUPREVICIAUS KONCERTO ATGARSAI

Argentiničių intelektualų moterų komitetas 1. 6. 50 surengė koncertą puošnioje Alvear Palace Hotel salėje. Visą programą išpildė pianistas Andrius Kuprevičius.

Jau pusvalandžiu prieš koncerto pradžią, salė buvo pilna publikos. Po kiekvieno paskambinimo, didėjo apdimentų audros.

Trijose koncerto dalyse A. Kuprevičius pildė J. Haydn ir L. v. Bethoven, F. Chopino ir Cl. Debussy kūrinus. Programoje buvo atspausdinata publika sužavėjusio pianisto biografija, pažymint kad Andrius Kuprevičius yra lietuvis ir apibūdinant jo mokslą bei karjerą muzikos meno srity.

Iš pažįstamų asmenų publikoje teko pastebėti poną Emiliją Čekanauskienę su dukra moksleive Nelida, Dr. ir poną Guarinioti, smuikininkę Elenutę Kuprevičiūtę, „A. L. Balso“ leidėjas P. O. Ožinskis, Ed. Eylliški su dukra Rosita — teatro Colón šokėja, Prof. Lidią Laks, poną Almą Yodard ir dar kelis estų kolonijos narius.

Muzikos kritikai vietinėje spaudoje labai palankiai atsiliepė apie šį Kuprevičiaus koncertą. Sraijyje su tuo, visur garbingai minimas lietuvių vardas. „Buenos Aires Herald“ 2. 6. 50 patalpino platų ir labai palankų koncerto aprašymą, papuoštą pianisto A. Kuprevičiaus paveikslu. Doremi.

KOMUNISTŲ „PRASKAMBINO“ LIETUVIŲ VARDĄ

Visi Buenos Aires dienraščiai 1. 6. 1950 paskelbė policijos spaudos pranešimą, kuriame paduodama 31 asmenų vardai. Jie sumiti komunistų susirinkime. Corrientes 4345. Komunistiniai laikraščiai uždaryti.

Nuo 1945 metų Argentinoje komunistų partija prima tik šios šalies piliečius. Dėl to ir sumiti, didžiūmoje, argentiniečiai, čia gimę arba šios šalies pilietybę gavę beveik išimtinai žydų kilmės, kaip matosi iš paskelbtų pavardžių sąrašo.

Vienos sumitosios tautybė žymima kaip „lituana“: Fanny Eshembaim de Gelman, 29 metų amžiaus. Komentari nereiškalingi.

Lietuvių tarpe Argentinoje komunistų kaip ir nėra, išskiant tuos kelis rusbernius, kurie iš savo motinų asarų išspausstais rubliais tunka. Paskutinį smigį Argentiniams komunistams sudavė jų patijų buvę vadai, likviduodami jų tvirtovę Barakuose. Julijonas.

— ALBERTAS MURAUŠKAS, garbingai atlikęs karinės tarnybos prieslę Argentinos kariuomenės 7-me pietininkų pulke, laimėjęs pirmą šaudimo premiją, grįžo pas savo tėvus ir sesutę, Wilde.

— POKYLIAMS, vestuvėms, krikštynym, sukaktuvėms ir įvairioms progoms kviešti A. L. Balso fotografą: 45, Loria 4444.

JURGIS STRAUSMANAS, prieš 10 metų išvykęs iš Argentinos, dabar lankosi Buenos Aires mieste, jo laivui sustojus Buenos Aires. Per 10 metų jis aplankė daugybę šalių, dirbdamas kaip jūrininkas.

ROBERTO FISCHER PRISAIKINTAS IR TECHNIKAS VERTEJAS: Lietuviškai, vokiškai, angl., pranc., oland., port., skandinavų kalboms.

C. SAN MARTIN 154 (Galeria Güemes) 4 aukštas: T. E. 34-0149

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai

RESTORANAS IR BARAS „JOSÉ MITURA“ (St. Povilonio namuose) LA RIOJA 1229, VILLA PORVENIR TE: 20 — Avellaneda — 9380 Europieiški valgiai. Visoki gėrimai